

**PLANUL STRATEGIC PAC
(PS 2023-2027)**

GHIDUL SOLICITANTULUI

**INTERVENȚIA
DR 14 - INVESTIȚII ÎN FERMELE DE MICI DIMENSIUNI**

– depunere on-line –

PROGRAMUL STRATEGIC 2023 – 2027

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ
EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
Intervenției DR 14 – „Investiții în fermele de mici dimensiuni”
Sesiunea 2026

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PS 2023-2027. Ghidul Solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare intervenție PS 2023-2027, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Contractului de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.ro.

PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN MANUALUL DE PROCEDURĂ PENTRU INTERVENȚIA DR 14 PUBLICAT PE SITE-UL www.afir.ro

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general consultați, paginile de internet www.afir.ro și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului solicitantului.

CUPRINS

Capitolul 1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Contribuția intervenției DR 14 – „Investiții în fermele de mici dimensiuni”,	04
1.2. Scopul intervenției DR-14 „Investiții în fermele de mici dimensiuni”	05
1.3. Încadrarea pe componentele zootehnic/legumicol/achiziții simple /alte sectoare.....	05

Capitolul 2. PREZENTAREA INTERVENȚIEI DR 14

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	06
2.2. Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului	08
2.3. Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile	19
2.4. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	25
2.4. Tipuri de cheltuieli neeligibile specifice:	25
2.4.1 Demarcarea cu intervențiile FEAGA din cadrul PS 2023-2027	27
2.5. Criteriile de selecție ale proiectului	31
2.6. Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)	43

Capitolul 3. ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de finanțare	44
3.1.1 Completarea cererii de finanțare	44
3.1.2 Depunerea cererii de finanțare	47
3.1.3 Verificarea dosarului cererii de finanțare	50
3.2. Contractarea fondurilor	55
3.3. Achizițiile	62
3.4. Plata	65

Capitolul 4. INFORMAȚII UTILE

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare	59
4.2. Documentele necesare contractării fondurilor.....	63
4.3. Lista formularelor disponibile pe site-ul AFIR	65
4.4. Reguli privind transparența și publicarea informațiilor referitoare la beneficiari.....	66
4.5. Dicționar	68
4.6. AFIR în sprijinul dumneavoastră	84

Capitolul 5. ANEXE LA GHIDUL SOLICITANTULUI

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de finanțare	www.afir.ro
5.2. Anexa 2 – Model Contract de finanțare DR-14.....	www.afir.ro
5.3. Anexa 3 – Anexa I la Tratatul de Instituire al Comunității.....	www.afir.ro
5.4. Anexa 4 – Fișa de intervenție DR 14	www.afir.ro
5.5. Anexa 5 – Lista actelor Normative utile	www.afir.ro
5.6. Anexa 6 - Lista cu UAT care se regăsesc în zonele montane (ZM), menționate la art. 32 R(UE) nr. 1305/2013 utilizată pentru justificarea criteriului de selecție.....	www.afir.ro
5.7. Anexa nr. 7 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI)	www.afir.ro
5.8. Anexa 8 – Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027	www.afir.ro

5.9. Anexa 9 – Instrucțiuni de completare a anexelor economico-financiare (Anexa C).	www.afir.ro
5.10. Anexa 10 – Anexa C	www.afir.ro
5.11. Anexa 11 - Model adeverință emisă de forma asociativă pentru dovedirea calității de membru a beneficiarului.....	www.afir.ro
5.12 Anexa 12 - Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole (Anexe la Ordinul MADR 333/165/2021) ..	www.afir.ro
5.13 Anexa 13 -Lista pentru verificarea conformității platformelor individuale de depozitare a gunoiului de grajd	www.afir.ro
5.14 Anexa 14 – Lista rase autohtone (indigene) pentru fermele zootehnice	www.afir.ro
5.15. Anexa 15 - Lista UAT-urilor din Zonele cu Constrangeri Semnificative, Lista UAT-urilor din Zonele cu Constrangeri Specifice, Lista UAT-urilor din Zonele Normale	www.afir.ro
5.16 Anexa 16 - Corelarea puterii mașinii cu suprafața fermei pentru achiziționarea de mașini agricole.....	www.afir.ro

PREVEDERI GENERALE

Această intervenție este dedicată cererilor de finanțare depuse de fermieri, fiind eligibile fermele mici ale căror exploatații agricole au o dimensiune economică cuprinsă între 4.000 și 11.999 SO, respectiv 2.000 și 11.999 SO pentru fermele zootehnice populate cu rase autohtone și pentru cele din sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale și între 2300 și 11.999 euro SO pentru exploatațiile legumicole.

Conform art. 7 al Hotărârii nr. 1570/ 2022, privind instalarea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul/beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua la cunoștință despre informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 în baza căreia intenționează să solicite sprijin/ depună proiect, inclusiv cu privire la obligațiile care decurg din legislația națională în vigoare potrivit specificului/ angajamentului proiectului.

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a tuturor etapelor intermediare care vizează eliberarea documentelor legale privind avizarea investiției propuse prin proiect precum și autorizarea finală a investiției, respectiv deținerea documentelor emise de instituțiile abilitate în funcție de proiect: Proiect Tehnic, Autorizație de Construire, documente emise DSP, DSVSA, ANPM s.a., iar în situația neprezentării acestora la momentul finalizării investiției se va proceda la recuperarea sprijinului acordat.

Conform art. 8 al Hotărârii nr. 1570/ 2022, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru obținerea acordării sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, Autoritatea Contractantă nu va acorda/ va recupera sprijinul financiar pentru cererea respectivă.

În acest sens, valabil pentru toți solicitanții/beneficiarii, se impune parcurgerea din timp a Instrucțiunii privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027, anexă la ghid.

Verificările din etapele: contractare, plată și monitorizare se vor realiza conform condițiilor precizate în ghidul și procedurile de verificare aplicabile sesiunii în care a fost depus și selectat proiectul.

1.1 Contribuția intervenției DR 14 „Investiții în fermele de mici dimensiuni” la obiectivele PAC

Intervenția DR 14 „Investiții în fermele de mici dimensiuni” se încadrează, conform Regulamentului (UE) 2115/2021, art. 73-74, în tipul de intervenție „Investiții, inclusiv investiții în irigații” având ca arie de aplicabilitate **întregul teritoriu național** și contribuie la atingerea obiectivelor specifice, a obiectivelor transversale și sectoriale relevante privind:

OS2 Consolidarea orientării către piață și sporirea competitivității fermelor agricole, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv creșterea concentrării pe cercetare, tehnologie și digitalizare

OS4 Contribuirea la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, inclusiv prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și prin îmbunătățirea sechestrării carbonului, precum și prin promovarea energiei sustenabile

OTX Obiectiv transversal al modernizării sectorului prin stimularea și împărtășirea cunoștințelor, prin promovarea inovării și a digitalizării în agricultură și în zonele rurale și prin încurajarea adoptării acestor măsuri.

1.2 Scopul intervenției DR 14 „Investiții în fermele de mici dimensiuni”

Sprijinul acordat prin această intervenție contribuie la:

- ☒ Creșterea gradului de reziliență a exploatațiilor agricole;
- ☒ Modernizarea și restructurarea exploatațiilor, prin investiții pentru îmbunătățirea productivității;
- ☒ Creșterea investițiilor în agricultura de precizie și digitalizare;
- ☒ Nevoia de creștere a cooperării între actorii implicați în lanțul alimentar;
- ☒ Încurajarea consumului de produse autohtone și dezvoltarea de piețe locale;
- ☒ Sprijinirea dezvoltării durabile a zonelor montane din România.

Conform prevederilor PS 2023-2027, în cadrul acestei sesiuni vor beneficia de sprijin, prin alocare distinctă precizată în anunțul de lansare a apelului de proiecte pentru sesiunea respectivă, exploatațiile care prevăd investiții în:

- sectorul legumicol;
- sectorul zootehnic;
- proiecte care propun doar achiziții simple;
- național - alte sectoare.

1.3 Încadrarea pe componentele legumicol/zootehnic /achiziții simple/ național - alte sectoare

Încadrarea proiectelor de investiții se va realiza în funcție de S.O. majoritar al exploatației de la momentul depunerii Cererii de Finanțare (legumicol/ zootehnic/alte sectoare). De exemplu dacă un solicitant are 35% SO legumicol, 31% zootehnic și 34% alte sectoare, se va încadra pe alocarea aferentă sectorului legumicol. Pentru a fi încadrat pe alocarea respectivă, proiectul trebuie să conțină și investiții în sectorul în care exploatația are SO majoritar.

Proiectele care propun numai achiziții simple se vor încadra pe alocare distinctă, indiferent de sectorul agricol în care activează.

În componenta alte sectoare se vor încadra și acele proiecte care nu întrunesc condițiile de a se încadra în sectoarele legumicol, zootehnic sau achiziții simple, prezentate mai sus (Ex. 1: exploatația deține SO dominant pe legumicultură dar nu-și propune investiții în acest sector ci exclusiv în sector pomicol prin realizarea unei plantații de zmeur, Ex 2: exploatație mixtă, cu zootehnie care nu deține SO dominant dar realizează prin proiect exclusiv investiții în sector zootehnic. În componenta alte sectoare se încadrează și proiecte care propun investiții dedicate culturii cartofului.

Solicitantul poate depune proiect numai pe una dintre cele 4 componente (legumicol/zootehnic/achiziții simple/național - alte sectoare).

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiarii eligibili definiți conform Regulamentului (UE) 2115/2021 și PS 2023-2027 sunt:

- Fermierii, cu excepția persoanelor fizice.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile prin intermediul DR 14 sunt:

- + **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 2008), cu modificările și completările ulterioare;
- + **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- + **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- + **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate cu răspundere limitată – SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare);
- + **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);

Solicitantul trebuie să respecte următoarele condiții:

- ☒ să desfășoare activități economice, sub una din formele de organizare menționate anterior înregistrată în România;
- ☒ să acționeze în nume propriu;
- ☒ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

Calitatea de fermier a solicitantului va fi verificată în baza de date IACS - APIA din care reiese și codul exploatației înregistrate pentru entitatea economică a solicitantului.

La completarea Cererii de Finanțare, solicitantul va furniza informații privind grupul/grupurile din care face parte. Prin "grup" se înțelege societatea-mamă și toate filialele acesteia, informațiile vor include denumirea societății-mamă și codul de înregistrare în scopuri de TVA sau codul de identificare fiscală".

Atenție!

Nu sunt eligibili solicitanții care se află în stare de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară, insolvență sau faliment (Legea 85/2014 de prevenire a insolvenței și de insolvență).

Următoarele categorii de solicitanți/ beneficiari pot depune proiecte aferente investițiilor derulate în perioada de finanțare 2023-2027 cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a) solicitanții/ beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD și FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare;

b) solicitanții care respectă prevederile art. 15 al Hotărârii nr. 1570 din 28 decembrie 2022, privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic 2023-2027, cu modificările și completările ulterioare.

Conform acestui articol:

În cadrul PS 2023-2027 sprijinul acordat pentru proiectele de investiții se limitează la 1 proiect per intervenție, dar nu mai mult de 2 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar sau 3 proiecte pe intervenții distincte per beneficiar dacă unul dintre acestea vizează intervenția DR-19 - "Investiții neproductive la nivel de fermă", cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) îndeplinirea criteriilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de stat, respectiv a celor de minimis, după caz;

b) să nu facă obiectul dublei finanțări cu o altă intervenție finanțată din FEADR sau din alte fonduri publice;

c) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

d) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. Atât extrasul de cont, cât și contractul de credit menționează valoarea totală a cofinanțării private. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi însoțit și de angajamentul solicitantului că minimum 50% din disponibilul prezentat va fi destinat plăților aferente implementării proiectului;

e) în cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare, solicitantul/ beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru ambele proiecte; verificările, în acest din urmă caz, se detaiază în procedurile de lucru și contractul de finanțare;

f) cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt efectuate cu respectarea rezonabilității costurilor.

În situația retragerii unei cereri de finanțare, solicitantul nu mai poate redepona o altă cerere de finanțare pentru aceeași intervenție în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), toate cererile de finanțare depuse la AFIR, trebuie să fie însoțite de **“Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal”, datată și semnată de către reprezentantul legal al solicitantului.**

Datele privind Beneficiarul constituie informație publică în conformitate cu art. 98, art.99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare ale Uniunii Europene și ale statelor membre în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Având în vedere prevederile art.9 din Regulamentul (UE) 2021/2115 principiile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, beneficiarii vor respecta pe tot parcursul fluxului administrativ al proiectului, drepturile, libertățile și principiile enunțate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene¹, care se referă la acțiunile specifice de promovare a egalității de șanse și prevenire a discriminării de gen, pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, interzicerea sclaviei și a muncii forțate, protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, egalitate în fața legii, protecția mediului, luând în considerare nevoile diferitelor grupuri-țintă expuse riscului acestor tipuri de discriminare.

2.2 Condiții obligatorii pentru acordarea sprijinului

Atenție!

Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul pe care proiectul îl întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”- prescorare.

Pentru justificarea îndeplinirii condițiilor specifice proiectului este necesar să prezentați în cadrul cererii de finanțare toate informațiile concludente, iar documentele justificative vor susține aceste informații.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate, pentru care solicitantul are în

¹ pentru vizualizarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene se va accesa următorul link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT>

vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusă de prevederile HG 1570/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a putea primi sprijin în cadrul intervenției DR-14, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții de eligibilitate:

- ☒ **Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică cuprinsă între 4.000 și 11.999 SO, respectiv 2.000 și 11.999 SO pentru fermele zootehnice populate cu rase autohtone și pentru cele din sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale și între 2300 și 11.999 euro SO pentru fermele legumicole;**

Solicitanții trebuie să realizeze investiții în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică cuprinsă între 4.000 și 11.999 SO, respectiv 2.000 și 11.999 SO pentru fermele zootehnice populate cu rase autohtone și pentru cele din sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale și între 2300 și 11.999 euro SO pentru fermele legumicole care trebuie dovedită la depunerea Cererii de finanțare.

Încadrarea în intervalele de dimensiune de mai sus se va face în funcție de SO majoritar de la momentul depunerii proiectului. Astfel, de exemplu, pentru a beneficia de un prag minim de 2000 euro SO, fermele zootehnice populate cu rase autohtone trebuie să aibă SO majoritar dat de animalele din rase autohtone, dar nu mai puțin de 2000 euro SO format de acestea, similar și în cazul sub-sectoarelor flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale, dar și pentru sectorul legumicol unde pragul minim este de 2300 euro SO.

Calculul SO majoritar se determină similar cu modul de calcul de la încadrarea în alocarea corespunzătoare, cu respectarea particularităților condiției de eligibilitate. De exemplu dacă un solicitant are 35% SO legumicol, 31% rase autohtone și 34% sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale, se va încadra pe dimensiunea minimă aferentă sectorului legumicol (2300 Euro SO). SO majoritar în acest caz trebuie să fie cel puțin egal cu pargul minim în cazul sectorului legumicol (2300 Euro SO).

Dimensiunea economică a exploatației agricole se calculează conform tabelului privind Stabilirea categoriei de fermă completată cu coeficienții SOC 2020 din cadrul Cererii de finanțare — după cum urmează:

Calculul dimensiunii economice se face în baza înregistrărilor în sistemul APIA din anul depunerii cererii de finanțare și a înregistrărilor la ANSVSA/ANZ (dacă exploatația are și animale, pentru exploatațiile mixte).

În cazul în care solicitantul nu se regăsește în IACS cu suprafața de teren menționată în tabelul cu SO sau există diferențe între suprafața de teren declarată în proiect și cea din IACS, evaluatorul va solicita APIA să certifice că solicitantul s-a înscris în sistemul APIA cu suprafața declarată în Cererea de Finanțare.

În cazul persoanelor fizice care s-au autorizat în anul depunerii Cererii de Finanțare ca PFA, ÎF și ÎI și nu au depus nicio cerere de plată la APIA ca fermieri autorizați, calculul dimensiunii economice se

realizează pe baza dimensiunii respectivei exploatații deținute în istoricul APIA/ANSVSA/ANZ (chiar dacă din punct de vedere al codului unic de înregistrare la APIA, entitățile sunt diferite).

Urmare a implementării proiectului, inclusiv în situația implementării etapizate (cum e cazul spațiilor protejate care sunt date în funcțiune etapizat), exploatarea agricolă a beneficiarului poate crește fără restricții, peste dimensiunea economică dovedită la depunerea CF.

Investițiile sunt eligibile numai în sectoarele pentru care solicitantul dovedeste dimensiunea economică a exploatației, exprimată prin Standard Output (SO), la momentul depunerii cererii de finanțare. Astfel, un solicitant care dovedeste că dimensiunea economică este generată exclusiv de activități din sectorul zootehnic, poate realiza investiții în sectorul vegetal doar în măsura în care acestea sunt destinate asigurării bazei furajere. În schimb, un solicitant a cărui dimensiune economică este generată exclusiv de activități din sectorul vegetal poate efectua investiții numai în cadrul acestui sector.

Investițiile în depozitare, condiționare și procesare se vor face similar cu modul descris mai sus, doar pe sectoarele pentru care solicitantul dovedeste dimensiunea economică a exploatației la momentul depunerii cererii de finanțare.

Verificarea numărului de animale și a suprafețelor agricole se face de către evaluatorul AFIR prin consultarea sistemelor informatice ale ANSVSA/APIA și/sau a documentelor ANZ/Circumscripția veterinară.

În cazul în care în urma verificărilor efectuate de către evaluatorul AFIR rezultă o diferență de suprafață ca urmare a încheierii controalelor administrative ale APIA/AFIR sau o diferență a numărului de animale în urma controalelor administrative ale ANSVSA/ANZ/AFIR, solicitantul are obligația de a reface prognoza economico-financiară și tabelul cu dimensionarea exploatației, în urma solicitării de informații suplimentare formulate de către evaluator.

Pentru o investiție nouă în zootehnie, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții specifice și clădiri din componența fermei, nu se verifică în APIA terenul aferent acestor obiective, iar calculul dimensiunii exploatației în acest caz se va realiza strict în baza terenurilor agricole și a culturilor aferente înregistrate la APIA.

Atenție! Pentru încadrarea în ferme zootehnice populate cu rase autohtone se prezintă Certificatul zootehnic/de origine eliberat de Asociațiile/Organizațiile crescătorilor de animale, acreditate pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic pentru animalele de rasă (indigene) menționate în Anexa nr. 14 la Ghidul solicitantului /document de la Agenția Națională pentru Zootehnie (ANZ)/document emis de entități autorizate de ANZ, la momentul depunerii cererii de finanțare . Lista organizațiilor și asociațiilor se regăsește pe pagina de internet a ANZ (<https://www.anarz.eu/>).

Întreaga bază de producție (suprafețe, animale, pasări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate/folosință, se va înregistra în APIA.

În cazul animalelor (inclusiv pasări, familii de albine etc.) care nu se pot înregistra în APIA, acestea se vor regăsi în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/DSVSA și/sau ANZ și/sau Circumscripția veterinară, înainte de solicitarea sprijinului.

Pentru suprafețele pentru care nu s-a depus încă solicitare de plată la APIA se va face dovada că solicitantul a înscris suprafețele respective în sistemul/evidențele APIA.

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei), nu se verifică în APIA terenul aferent acestor obiective.

Solicitanții trebuie să dețină (în proprietate sau altă formă de folosință) a vetrei stupinei, deși terenul care formează această vatră nu reprezintă teren agricol, deci **nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA.**

Pentru exploatațile agricole care dețin păsări, animale mici necrotaliat și albine – se prezintă **Adeverința eliberată de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare, din care rezultă numărul păsărilor/animalelor mici necrotaliat și al familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației.

În cazul exploataților agricole care dețin familii de albine, se prezintă copia adeverinței emise de ANZ din care reiese codul de identificare a stupinei și stupilor, numărul familiilor de albine actualizată cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a contractului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragurile minime de 4.000 SO, respectiv 2.000 SO sau 2300 euro SO (după caz) stabilite prin condițiile de eligibilitate, însă nu există limitări în creșterea dimensiunii economice a exploatației (dovedită la depunerea Cererii de Finanțare), după implementarea proiectului.

Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Solicitantul poate mări dimensiunea economică a exploatației (dovedită la depunerea Cererii de Finanțare) cu care a solicitat sprijinul, după implementarea proiectului, inclusiv după implementarea etapizată (exemplu cazul serelor și solariilor).

☒ **Solicitantul va figura în sistemul APIA/ANSVSA (după caz), anterior depunerii Cererii de Finanțare, cu forma de desfășurare a activității economice cu care solicită sprijin prin prezenta intervenție;**

Se verifică în sistemul APIA/ ANSVSA/ DSVSA/ANZ (după caz) dacă solicitantul a înregistrat exploatația pe forma de desfășurarea activității economice cu care solicită sprijin prin această intervenție.

Solicitanții acestei intervenții, sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea intervenției DR-14, au obligația să dețină cod de exploatație agricolă atribuit pe forma de organizare a

solicitantului și să înscrie **toate suprafețele agricole** care fac obiectul exploatației, în APIA și **animalele** în ANSVSA/DSVSA/ANZ (după caz).

În cazul în care solicitantul deține animale care nu pot figura în APIA/ANSVSA/DSVSA/ANZ (după caz), acesta va demonstra existența acestora în cadrul exploatației prin prezentarea **Adeverinței eliberate de medicul veterinar de circumscripție**, emisă cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii Cererii de Finanțare (C.F.). Condiția se verifică odată cu verificările aferente îndeplinirii criteriului de eligibilitate privind dimensiunea economică minimă (SO).

Pentru investițiile noi, în cazul proiectelor care vizează lucrări de construcții (sere, clădiri din componența fermei), nu se verifică în IACS terenul aferent acestor obiective.

Evaluatorul AFIR verifică îndeplinirea condiției de eligibilitate, la momentul depunerii cererii de finanțare, prin realizarea de verificări în bazele de date de la APIA/ANSVSA/ANZ ȘI ONRC, în etapa de evaluare.

☒ **Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;**

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul contractării.

- În etapa de depunere a cererii de finanțare criteriul se consideră îndeplinit dacă solicitantul și-a însușit cerințele Declarației F prin semnătură și în baza corelării informațiilor din Cererea de Finanțare și a Bugetului Indicativ propus și rezultat în urma evaluării.

- În etapa de contractare criteriul se consideră îndeplinit prin dovedirea asigurării cofinanțării de către solicitant și depunerea documentelor care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată. Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documentele de la bancă/trezorerie se vor depune în termenul de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea **Notificării beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.**

În cazul depunerii a două proiecte pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența cofinanțării private pentru ambele proiectele.

☒ **Investițiile în procesarea de la nivelul fermei, inclusiv dotările aferente, vor reprezenta o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar);**

Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de procesare de la nivelul fermei mici, inclusiv dotările aferente, sunt eligibile doar ca o componentă secundară a proiectului (din punct de vedere financiar) cu o valoare mai mică de 50% din valoarea eligibilă a proiectului.

Investițiile care vizează depozitarea producției agricole la nivelul exploatațiilor și condiționarea acestora sunt considerate a fi aferente producției agricole primare, iar investițiile în depozitarea și/sau condiționarea produselor procesate reprezintă parte a componentei de procesare.

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată.

Investițiile în procesare se pot face doar pe sectoarele pe care solicitantul are SO la momentul depunerii cererii de finanțare și dacă acesta va procesa și materie primă proprie.

În cazul procesării la nivelul fermei atât materia primă procesată cât și rezultatul procesării trebuie să fie incluse în Anexa I la TFUE.

☒ **În cazul înființării și/sau reconversiei solicitantul trebuie să utilizeze doar material fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară, iar în cazul pepinierelor, solicitantul se angajează că materialul rezultat va fi material fructifer sau de înmulțire din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.**

- **A) Pentru plantații pomicole** se verifică în cadrul Proiectului de înființare plantație și cererea de finanțare dacă solicitantul și-a prevăzut cheltuieli cu materialul de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document de calitate și conformitate al furnizorului) va fi prezentat obligatoriu la depunerea Cererii de plată prin care se solicită decontarea materialului săditor și se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Pentru îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate nu este necesară verificarea soiului/soiurilor propuse prin proiect în catalogul ISTIS.

În cazul **înființării și reconversiei plantațiilor pomicole**, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile definite de Legea pomiculturii nr. 348/2003, cu modificările și completările ulterioare

Atenție! Înainte de elaborarea proiectului de înființare se poate consulta ICDP Mărăcineni pentru a obține un aviz prealabil (informal) referitor la preabilitatea speciei și a soiurilor alese de solicitant pe amplasamentul dorit. Acest aviz nu este necesar a fi prezentat la depunerea Cererii de finanțare, având ca scop informarea solicitantului, înainte de elaborarea documentelor necesare accesării fondurilor nerambursabile prin intervenția DR 14.

- **B) Pentru pepiniere** se verifică în cererea de finanțare la acest criteriu de eligibilitate dacă solicitantul își propune să producă material de înmulțire și material de plantare fructifer din categoria biologică certificat sau dintr-o categorie superioară.

Documentul care atestă categoria biologică a materialului (document oficial de certificare) va fi prezentat obligatoriu la depunerea ultimei Cereri de plată. Se solicită angajament în această privință, asumat prin Declarația pe propria răspundere (F).

Condiția nu se aplică proiectelor care nu vizează producerea de material de înmulțire și material de plantare fructifer.

- (1) Pentru proiectele care vizează înființarea sau modernizarea de pepiniere se vor respecta următoarele condiții: solicitanții au obligația ca în pepinierele pomicole să producă material de plantare fructifer inclus în sortimentul aprobat prin Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România și prin Cataloagele oficiale ale statelor membre UE și/ sau Registrul soiurilor din UE ([link https://food.ec.europa.eu/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases-information-systems_en](https://food.ec.europa.eu/plants/plant-reproductive-material/plant-variety-catalogues-databases-information-systems_en)) care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer. Solicitantul depune la Cererea de finanțare document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer.
- (2) Pentru producerea materialului de plantare fructifer se vor folosi următoarele categorii de material de înmulțire:
 - portaltui obținut pe cale generativă din sămburi și semințe, proveniți din plantații semincere autorizate;
 - portaltui obținut pe cale vegetativă (clone) din plantații mamă de butași, marcotiere autorizate sau din culturi de meristeme;
 - altui, prelevat sub formă de ramuri sau muguri, din plantații mamă autorizate.
 - arbuști fructiferi obținut pe cale vegetativă din drajoniere, stoloniere, plantații mamă de butași, marcotiere, culturi de meristeme.
- (3) Materialul de înmulțire reprezintă o cheltuială eligibilă doar pentru prima înființare a pepinierii. Beneficiarul trebuie să mențină pe toată perioada de monitorizare suprafețele înființate prin proiect nu doar un ciclu de producție.

Nu este obligatorie comasarea suprafețelor vizate prin proiecte depuse în sesiuni diferite și nici menținerea amplasamentelor pentru suprafețele înființate prin proiectele anterioare (se menține doar suprafața efectivă înființată prin acestea - ha). Pe perioada de desfășurare a contractului de finanțare, după primul ciclu de cultură, se poate schimba amplasamentul suprafeței ocupate cu materialul de înmulțire și/sau plantare, rezultată prin implementarea proiectului, dacă este necesar din punct de vedere tehnologic și menționat în cererea de finanțare.

☒ **Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice**

La depunerea cererii de finanțare, se verifică îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

(1) Rezultatul din exploatare din bilanțul precedent anului depunerii proiectului să fie pozitiv sau în cazul în care solicitantul a înregistrat pierdere din exploatare în anul anterior depunerii cererii de finanțare se verifică dacă în anii N-2 și N-3 (dacă este cazul) rezultatul din exploatare este pozitiv (inclusiv 0).

Excepție fac solicitanții a căror activitate a fost afectată de calamități naturale și cei care au înregistrat doar cheltuieli din exploatare, (întreținerea efectivului de animale, înființarea culturilor și a plantațiilor, întreținerea culturilor și plantațiilor pomicole, avize, cheltuieli administrative,

întreținere cont bancar etc.) și nu au avut timpul necesar pentru încheierea unui ciclu de producție în vederea obținerii de venituri din exploatare (în acest caz nu se consideră venituri din exploatare plățile APIA și lucrările efectuate în regie proprie).

Pentru solicitanții aflați în situațiile exceptate se vor atașa documente care demonstrează situația de calamitate /efectuarea cheltuielilor de exploatare și, în funcție de situație, orice alt document ce poate furniza informații suplimentare relevante. De asemenea, prevederile de mai sus se aplică și în cazul solicitanților care au avut cheltuieli din exploatare dar și venituri doar din plantații pomicole aflate în primul an de la intrarea pe rod (demonstrate și prin declarația expertului contabil și proces verbal pentru recepția plantației).

Pentru anii calamități solicitantul va prezenta un document (ex.: Proces verbal de constatare și evaluare a pagubelor) emis de organisme abilitate (ex.: Comitetul local pentru situații de urgență) prin care se certifică:

- data producerii pagubelor;
- cauzele calamității;
- obiectul pierderilor datorate calamităților (suprafața agricolă cultivată, animale);
- gradul de afectare pentru suprafețe agricole cultivate, animale pierite.

În cazul în care anul precedent depunerii Cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul din exploatare, care poate fi negativ.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului se va verifica Declarația de inactivitate (conform legii) depusă la Administrația Financiară în anul anterior depunerii proiectului.

În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului, dar au depus la Administrația Financiară Bilanțul anului anterior depunerii proiectului, se verifică Bilanțul – formularul 10, anului anterior depunerii proiectului însoțit de contul de profit și pierdere - profit și pierdere - formularul 20, inclusiv formularele 30 și 40, înregistrat la Administrația Financiară din care rezultă că nu a înregistrat venituri din exploatare.

Pentru solicitanții: persoane fizice autorizate, întreprinderi familiale și întreprinderi individuale, se va verifica DECLARAȚIA PRIVIND VENITURILE REALIZATE ÎN ANUL PRECEDENT DEPUERII PROIECTULUI înregistrată la Administrația Financiară.

Situațiile financiare anuale precum și Declarațiile (de inactivitate/privind veniturile realizate) se vor descărca, de către verificator, din PATRIMVEN. În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a instituției, se va solicita beneficiarilor, prin intermediul informațiilor suplimentare, în etapa de evaluare a Cererii de finanțare, prezentarea documentelor.

(2) Indicatorii economico-financiari din cadrul secțiunii economice trebuie să se încadreze în limitele menționate, începând cu al doilea an de la data finalizării investiției.

Pentru proiectele care presupun înființare și/sau reconversie plantații pomicole valoarea indicatorilor economici se va încadra în limitele menționate în cadrul secțiunii economice, începând cu anul următor anului intrării pe rod, din tabelul de mai jos.

Dacă proiectul propune mai multe specii pomicole și/sau sisteme de cultură diferite se va utiliza anul intrării pe rod cu valoarea numerică cea mai mare.

La depunerea cererii de finanțare, aceste condiții se verifică pe baza situațiilor financiare anuale descărcate din PATRIMVEN, anexelor economice încărcate de solicitant și a matricei de indicatori.

Proiecțiile financiare din Anexa C se întocmesc de către toate categoriile de solicitanți persoane juridice cât și persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale pentru demonstrarea încadrării indicatorilor economico-financiarți în limitele menționate, conform instrucțiunilor de completare menționate în Anexa 9 la prezentul ghid, în vederea respectării criteriului de eligibilitate privind viabilitatea economică a investiției.

În ceea ce privește asigurarea necesarului de apă pentru irigații, nu se va lua în calcul apa pluvială.

ATENȚIE!

În cazul în care un solicitant depune/implementează mai multe proiecte, trebuie să țină cont de previziunea economico-financiară din proiectul/proiectele anterioare depuse/aflate în implementare, atât la nivelul indicatorilor economico-financiarți, cât și la nivel de eligibilitate și selecție. Această prevedere nu se aplică, dacă în urma procesului de evaluare și selecție, proiectele anterioare aferente PS nu au intrat la finanțare și/sau dacă solicitantul nu deține proiect în implementare prin programările anterioare.

Durata până la intrarea pe rod a speciilor pomicole

SPECIA	Sistemul de cultură		
	Clasic	Intensiv	Superintensiv
MĂR	4	3	2
PĂR	5	4	3
GUTUI	5	4	3
PRUN	5	4	3
CIREȘ	5	4	3
VIȘIN	5	4	4
CAIS	5	4	3
PIERSIC+NECTARIN	4	3	3
NUC	8	6	6
MIGDAL	6	5	5
ALUN	6	5	4
CASTAN	8	7	6
CĂPȘUN	-	1	1
ZMEUR	-	1	1
MUR CU GHIMPI	-	2	2
MUR FĂRĂ GHIMPI	-	2	2
COACĂZ (NEGRU, ROȘU, ALB)	-	3	3
CĂTINA	5	4	3
AFIN	-	3	3
AGRIȘ	-	4	4
MĂCEȘ	5	4	4
LONICERA CAERULEA L.	-	6	5
CORN	5	5	4
ARONIA MELANOCARPA	4	4	3

SOC	4	4	4
TRANDAFIRUL PENTRU PETALE	-	4	4
GOJI– L. Barbarum*	-	2	2
GOJI– L. chinense*	-	2	2
DUD*	5	4	4

☒ **Investiția va respecta prevederile legislației naționale și europene în vigoare, aplicabilă proiectului;**

Pentru modernizări, condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea documentelor doveditoare funcționării conform legislației naționale: DSP, DSV, ANZ, Autorității competente de mediu (autorizațiile de funcționare/Notificare de constatare a conformității cu legislația emisă pentru unitățile care se autorizează/înregistrează /avizează conform legislației în vigoare), care vor face obiectul lucrărilor de modernizare prin proiect și ulterior), la momentul depunerii Cererii de Finanțare și prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor sanitare și de sănătate publică, după caz.

Pentru investiții noi, la prima cerere de plată condiția de eligibilitate se îndeplinește prin depunerea și verificarea la momentul primei tranșe de plată a Avizelor necesare implementării proiectului, emise de către instituțiile mai sus menționate. La ultima cerere de plată vor fi prezentate documentele finale emise pentru investiție și anume documentele care autorizează funcționarea obiectivului de investiții realizat prin proiect din punct de vedere al normelor de mediu, sanitar-veterinar și de sănătate publică, după caz.

Se corelează informațiile prezentate de către solicitant, cu Declarația F asumată la momentul depunerii Cererii de Finanțare și cu cele din documentele emise de Autoritatea competentă de Mediu/DSP/DSVSA/ANZ privind respectarea cerințelor de sănătate publică, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară.

Condiția de eligibilitate se consideră îndeplinită în urma verificării Avizelor necesare implementării proiectului/documentelor finale doveditoare funcționării DSP, DSV, ANZ, Autoritatea competentă de mediu la momentele precizate mai sus.

În cazul investițiilor în sectorul zootehnic, investiția legată de facilitățile de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală trebuie să fie în conformitate cu **Programul de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole și Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole aprobate prin Ordinul MADR nr. 333/165/2021 - (Anexa 12 la ghid).**

Calcululele privind dimensionarea corectă a facilităților de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală se realizează prin aplicația:

<https://apanoastra.ro/calculatoare/calculator-dimensionare-platforma-gunoi-de-grajd-pentru-intreaga-perioada-de-interdictie>.

Excepție de la acest calcul fac beneficiarii cu contract de gestionare a gunoiului de grajd prin intermediul unei platforme comunale de gunoi de grajd aflată la o distanță rezonabilă (nu mai mult de 10 km distanța rutieră), pentru care se face dovada deținerii unei platforme temporare păstrării gunoiului de grajd în vederea predării către o platformă comună și totodată se face dovada predării gunoiului de grajd prin procese-verbale de predare-primire pentru cantitatea de gunoi de grajd generată la nivel de fermă, corelat cu frecvența predării.

Cantitatea de gunoi de grajd produsă se verifică aici:

<https://apanoastra.ro/calculatoare/calculator-pentru-cantitatea-de-gunoi-de-grajd-produsa>

În cazul investițiilor care vizează un efectiv de animale sub 100 UVM, solicitanții vor îndeplini prin investiția propusă elementele minime precizate în cadrul Anexei 13 – Lista pentru verificarea conformității platformelor individuale de depozitare a gunoiului de grajd, iar la ultima plata, se va solicita beneficiarilor, documentul emis de DAJ pentru verificarea conformității investiției legate de facilitățile (platforme) de gestionare a gunoiului de grajd/dejecțiilor de origine animală cu cerințele Programului de acțiune împotriva poluării apelor cu nitrați.

AFIR informează toți solicitanții selectați pentru contractare că sunt obligați să dețină documentele mai sus menționate (Avize/Autorizații) la momentele precizate, aceștia având responsabilitatea demarării din timp a procedurilor de obținere, și de încadrare în termenele contractuale. În caz contrar, AFIR va utiliza de clauzele contractuale care pot conduce la rezilierea contractelor.

☒ În cazul în care proiectul de investiții prevede investiții în echipamente de irigații la nivelul fermei, doar ca o componentă secundară, acestea sunt eligibile doar dacă îndeplinesc condițiile specificate în art. 74 din Regulamentul nr 2115/2021, după cum urmează:

Înființarea/extinderea sistemelor de irigații

- a) Investiția prevede contorizarea apei.
- b) Sistemul de irigații propus prin proiect nu este alimentat dintr-un corp de apă a cărui stare a fost identificată ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă.

Modernizarea sistemelor de irigații

- Investiția prevede contorizarea apei.
- La nivelul proiectului, este demonstrat faptul că:

a) în urma evaluării ex-ante, investiția asigură posibile economii de apă de minimum 10% și

b) în cazul în care investiția afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață care au fost identificate ca nesatisfăcătoare în planul corespunzător de management al bazinului hidrografic din motive legate de cantitatea de apă, este realizată o reducere efectivă a utilizării apei de minimum 50% din posibilele economii stabilite la punctul a) sau în conformitate cu procentul stabilit de autoritatea competentă (dacă este cazul), care să contribuie la atingerea stării bune a acelor corpuri de apă”, **respectiv minimum 5%.**

Condițiile de mai sus, de la punctele a) și b) nu se aplică pentru o instalație existentă care afectează numai eficiența energetică, unei investiții în vederea creării unui rezervor sau unei investiții în vederea utilizării apei recuperate care nu afectează corpuri de apă subterană sau de suprafață.

Entitățile care dețin în prezent autorizația de gospodărire a apelor emisă de ANAR, îndeplinesc condițiile legate de starea corpului de apă și de conformare cu programul de măsuri ale planurilor de management ale bazinelor hidrografice, în concordanță cu art. 11 al Directivei Cadru Apă și conform cerințelor art. 74 al R (UE) 2115/2021.

Condiția de eligibilitate se verifică la momentul depunerii Cererii de Finanțare (în baza Avizelor emise de ANAR, ANIF, OUA corelate cu prezentarea/justificarea solicitantului și a economiei realizate) și la momentul depunerii ultimei tranșe de plată (conform investiției realizate și a documentelor justificative precizate în Instrucțiunile de plată - Anexă la Contractul de Finanțare).

2.3 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

În cadrul intervenției DR-14 – "Investiții în fermele de mici dimensiuni" sunt sprijinite investițiile la nivelul întregului teritoriu al României.

Un proiect poate cuprinde atât cheltuieli eligibile cât și cheltuieli neeligibile. Fondurile nerambursabile vor fi acordate doar pentru decontarea cheltuielilor eligibile, cheltuielile neeligibile urmând a fi suportate de beneficiarul proiectului. Cheltuielile neeligibile înscrise în proiectul selectat trebuie de asemenea finalizate până la data depunerii ultimei Cereri de plată.

Fondurile nerambursabile vor fi acordate beneficiarilor eligibili pentru investiții corporale și/sau necorporale².

Investiții corporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

✚ construirea, modernizarea sau amenajarea construcțiilor cu destinație agricolă sau necesare în fermă;

În aceasta categorie se pot încadra inclusiv înprejmuirea suprafețelor pe care se realizează investiția, drumuri de exploatare etc.

Atenție! Investițiile în solarii vor trebui să îndeplinească următoarele cerințe minime:

- Structura de susținere a foliei este din metal galvanizat sau țevi din PVC sau PVC armat cu metal;
- Se va utiliza folie tratată pentru a rezista la razele UV care are o durată de viață de cel puțin 4 ani;
- Solarul va fi prevăzut cu ferestre de aerisire: (pe laterale sau pe acoperiș), precum și cu uși sau panouri deschise la capete.

În cadrul proiectelor care vizează înființarea de sere și solarii, vor fi prevăzute obligatoriu sisteme de irigații! Această prevedere nu este obligatorie în cazul modernizării acestora!

²**Investiții corporale** – active fizice și circulante (clădiri, mijloace de transport, utilaje etc.)

Investiții necorporale – active necorporale sub forma de fond de comerț, brevete etc., cheltuieli (în sensul contabil al cuvântului) de publicitate, cu studii etc.

-
- + amenajarea facilităților de gestionare adecvată a gunoiului de grajd;
 - + achiziționarea de mașini agricole specializate și echipamente noi;
 - + înființarea și reconversia plantațiilor pomicole;

Exemple de cheltuieli/operațiuni eligibile aferente investițiilor în înființarea și/sau reconversia plantațiilor pomicole/pepinierelor: achiziționare puieți, defrișare, lucrări de pregătire a terenului și plantare și materialele aferente, achiziționare și instalare sistem de irigații, sistem de susținere, sisteme de protecție antigrindină, antiploaie și insecte, împrejmuirea plantației, sisteme de supraveghere a plantației, solar, tunel, seră, macrotunele, documentații pentru studii de teren, avize, autorizații emise pentru înființare și/sau reconversie plantații pomicole, inclusiv pepiniere, fertilizare, realizarea puțului pentru alimentarea cu apă a sistemului de irigații, realizarea rezervorului de apă tip lagună, realizare împrejmuire interioară puț și lagună, realizare platforme pietruite sau betonate necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare sau a sistemelor de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de echipamente necesare funcționării sistemului de irigare/fertirigare, sisteme de producere energie pentru pompele de irigat, achiziția de sisteme de iluminat livadă, achiziția de sisteme de răcire prin aspersie a plantelor, achiziția de sisteme de drenaj, achiziția de sisteme antiîngheț, etc.

- + asigurarea accesului la utilități în cadrul exploatației agricole;
- + adoptarea soluțiilor digitale care să permită aplicarea unor bune practici de gestionare a resurselor și factorilor de producție, practicarea unei agriculturi de precizie;
- + înființarea și/sau modernizarea echipamentelor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, doar ca o componentă secundară a proiectului - se va întocmi deviz pe obiect distinct;
- + echipamente și instalații noi pentru energie din surse regenerabile, inclusiv stocarea acestora (ca o componentă secundară a proiectului), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu fără ca solicitantul să fie prosumator - se va întocmi deviz pe obiect distinct;

Pentru demonstrarea utilizării energiei obținute, exclusiv pentru consumul propriu, se va depune atât la ultima tranșă de plată cât și la solicitarea AFIR în perioada de monitorizare, un document eliberat de către un Expert tehnic extrajudiciar în domeniul energetic sau contractul cu furnizorul de energie electrică/un alt document emis de acesta, care certifică faptul că pentru obiectivul/obiectivele vizate de proiect nu s-a livrat surplusul de energie electrică în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

- + obținerea de fertilizanți organici din valorificarea biomasei (ex. din deșeuri provenind de la animale/ din resturi vegetale ale plantelor de cultură, produse secundare și subproduse), iar rezultatul va fi destinat exclusiv consumului propriu;

ATENȚIE! Biomasa utilizată va proveni și din activitatea solicitantului.

- + Înființarea, extinderea și/sau modernizarea unităților de condiționare și/sau depozitare, procesare de la nivelul fermei, inclusiv comercializarea și marketingul propriilor produse agricole.

În cadrul cheltuielilor cu comercializarea sunt eligibile și următoarele investiții: magazinele la poarta fermei, rulotele și autorulotele, autoizotermele, automatele vânzare produse alimentare. Acestea vor fi destinate exclusiv comercializării propriilor produse agricole.

În cadrul cheltuielilor de marketing sunt eligibile următoarele investiții, doar în limita a 5% din valoarea eligibilă a proiectului:

- înființarea unui site pentru promovarea și comercializarea produselor proprii atât cele în stare proaspătă cât și cele condiționate;
- crearea conceptului de etichetă pentru produsele comercializate, inclusiv costurile cu crearea/achiziționarea si/sau înregistrarea mărcii beneficiarului;
- crearea brandului/brandurilor produsului/ produselor condiționate care vor face obiectul comercializării. Sunt eligibile și costurile cu achiziționarea și/sau înregistrarea brandului/brandurilor acestor produse.

Cheltuielile de marketing și comercializare **vor reprezenta o componentă secundară a proiectului.**

Atenție!

Este considerată cheltuială eligibilă doar leasingul financiar, cu obligația ca bunul să intre în proprietatea beneficiarului până la depunerea ultimei tranșe de plată.

*Pentru o **dimensionare adecvată** de către solicitanți a **parcului de utilaje** se recomandă **consultarea Anexei 16** - Corelarea puterii mașinii agricole cu suprafața fermei, postat pe pagina de internet a AFIR.*

Corelarea se realizează cu suprafețele regăsite în IACS sau certificate de APIA la momentul depunerii Cererii de Finanțare și a culturilor prognozate.

Se va menționa în cererea de finanțare, punctul A4, dacă solicitantul deține alte utilaje agricole. La calculul puterii maxime cumulată a tuturor tractoarelor din fermă nu vor fi luate în calcul tractoarele mai vechi de 8 ani, (conform Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe aprobată prin H.G. nr. 2.139/2004 -Monitorul Oficial nr. 46/2005).

Atenție! *Pentru respectarea condițiilor de igienă, de protecție a muncii, sanitar-veterinare și a fluxului tehnologic, sunt eligibile cheltuielile cu spațiile destinate personalului de producție: laboratoare, vestiare tip filtru pentru muncitori, biroul medicului veterinar, biroul maiștrilor, a șefului de fermă, spațiu pentru pregătirea și servirea mesei etc.*

Investiții necorporale, conform următoarei liste indicative a cheltuielilor eligibile:

- Achiziționarea de tehnologii (know-how), patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- Achiziționarea de software, identificat ca necesar în documentația tehnico-economică a proiectului etc;

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului:

1. Cheltuielile generale ale proiectului sunt costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, pentru obținerea avizelor și autorizațiilor necesare, inclusiv studiile de fezabilitate și sunt eligibile dacă respectă prevederile cap 4.7.3 din PS PAC 2023-2027 și îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii sau rezultă din cerințele minime impuse de PS 2023 - 2027;

b) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiul de fezabilitate, Document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

c) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;

d) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții – montaj.

2. Cheltuielile de consultanță pentru management de proiect pentru obiectivul de investiții sunt eligibile dacă respectă condițiile anterior menționate și se **decontează proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată** aferente proiectului. Excepție fac cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului Cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată doar în cazul în care aceste servicii fac obiectul unui contract de sine stătător sau sunt evidențiate în mod distinct în cadrul Contractului de consultanță pentru managementul de proiect.

3. Costurile generale ale proiectului trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții – montaj, și în limita a 3% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții simple.

De asemenea, cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea Contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistența pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în dosarul Cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

Atenție!

În situația în care realizarea investiției este condiționată de obținerea de avize și acorduri se va realiza o corelare a datelor tehnice din acestea cu caracteristicile investiției.

Studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și/sau documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenție, aferente cererilor de finanțare depuse de solicitanții pe intervențiile din PS 2023- 2027 sau scheme de ajutor, trebuie întocmite potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare și trebuie să conțină informații tehnice, economice, detaliate și relevante în raport cu proiectul propus.

În conformitate cu Hotărârea nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/ proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, documentația de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI) se întocmește în cazul intervențiilor la construcții existente, fără a fi vizată extinderea acestora, și are la bază expertiza tehnică a construcției/ construcțiilor existente.

În cazul lucrărilor de construcții pentru realizarea unui obiectiv nou de investiții, precum și în cazul unui obiectiv mixt de investiții, care cuprinde lucrări de construcții pentru realizarea unuia/ mai multor obiecte noi de investiții, precum și lucrări de intervenții asupra uneia/ mai multor construcții existente, inclusiv modernizare și extindere a unei clădiri existente, se întocmește Studiu de fezabilitate (SF), cu precizarea că, în cel de-al doilea caz (obiectiv mixt de investiții), studiul de fezabilitate va fi completat cu elementele specifice din documentația de avizare a lucrărilor de intervenții, preluându-se, în cadrul documentației tehnice (SF), soluțiile tehnice și măsurile stabilite în expertiza tehnică a construcției existente, și, după caz, a auditului energetic. În funcție de situația vizată de cererea de finanțare, se va încărca una din cele două documentații tehnico-economice menționate mai sus.

Cheltuielile necesare pregătirii tuturor documentelor solicitate pentru întocmirea și completarea dosarului Cererii de finanțare (până la semnarea contractului de finanțare) precum: cheltuieli pentru studii de teren și proiectare, cheltuieli de organizare (de asistență) necesare în procesul de achiziții pentru activitățile efectuate înainte de încheierea Contractului de finanțare (asistență pentru derularea procedurilor de achiziții, elaborarea Cererilor de ofertă, a caietelor de sarcini și a altor documente necesare derulării procedurilor de achiziții), cheltuieli aferente studiilor de piață, de evaluare, cheltuieli pentru obținere avize, acorduri și autorizații necesare în Dosarul cererii de finanțare în vederea încheierii Contractului de finanțare, inclusiv onorariile aferente, pot fi decontate, de asemenea, la prima tranșă de plată.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului sunt incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de Finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În vederea **asigurării rezonabilității** prețurilor **trebuie îndeplinite următoarele condiții:**

a) încadrarea în limitele de prețuri din Baza de Date cu Prețuri de Referință aplicabilă utilizată pentru evaluarea proiectelor cofinanțate din FEADR PS 2023 - 2027 disponibilă pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro, pentru bunurile care se regăsesc în BDPR;

sau

b) prezentarea a două oferte pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mare de 15 000 Euro și o ofertă pentru bunuri și servicii a caror valoare este mai mică sau egală cu 15 000 Euro *sau*, în cazul bunurilor, *printscreen-uri de pe site-urile furnizorilor de bunuri cuprinzând informații despre furnizor, bunul oferit, caracteristicile minime, prețul și data la care este valabil prețul afișat (ofertele prezentate trebuie să fie independente la nivelul ofertanților).* **și**

c) Prezentarea în cadrul Studiului de Fezabilitate a declarației proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri pentru lucrările prevăzute în proiect.

Prețul unui serviciu/produs se consideră rezonabil dacă este mai mic sau egal cu:

- a) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert în **baza de date cu prețuri de referință de la nivelul AFIR;**
- b) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert pe **internet;**
- c) prețul unui serviciu/produs de același tip obținut de către expert prin solicitarea a cel puțin o **ofertă de la o altă firmă** decât cea prezentată de beneficiar;
- d) prețul unui serviciu/produs de același tip identificat de către expert în cadrul unor achiziții similare efectuate în aceeași perioadă de către beneficiarii PS.

Pentru situațiile prezentate la punctele b), c) și d) prețul **se consideră rezonabil** dacă se situează într-o **marjă de 10%** față de prețul identificat de către expert.

În situația în care nu sunt identificate prețuri comparabile din sursele menționate mai sus, se va accepta valoarea estimată de beneficiar pe baza ofertelor prezentate la fundamentarea bugetului.

Atenție! Ofertele vor fi analizate atât din punct de vedere al nivelului valoric al acestora, cât și al existenței unei concurențe reale între ofertanți. În acest scop, se vor verifica eventualele legături între ofertanți, precum și existența unor indicii care pot conduce la concluzia că una dintre oferte reprezintă o ofertă de curtoazie (formală), respectiv o ofertă depusă exclusiv pentru îndeplinirea cerinței privind numărul minim de oferte, fără intenția reală de a concura. Verificarea ofertanților se va face în ONRC și va viza structura acționariatului, administratorii, datele de contact.

În cazul solicitanților neplătitori de TVA, în temeiul legislației naționale privind TVA-ul, sunt cheltuieli eligibile valorile TVA aferente cheltuielilor eligibile purtătoare de TVA.

Atenție!

În cazul intervenției DR 14 rezonabilitatea prețurilor NU este demonstrată pe baza costurilor standard și a contribuției în natură.

2.4 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Atenție!

Finalizarea proiectului FEADR presupune ca beneficiarul să finalizeze atât partea de investiție aferentă cheltuielilor eligibile, cât și partea de investiție realizată din cheltuielile neeligibile.

Prin intervenția DR 14 nu se pot finanța investiții care se încadrează în următoarele categorii:

Tipuri de cheltuieli neeligibile generale sunt cele prevăzute la art. 73 din Regulamentul (UE) 2021/2115 și în cap. 4.7 al PS 2023-2027:

- ✚ Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente „second hand”;
- ✚ Cheltuieli efectuate înainte de semnarea Contractului de finanțare a proiectului cu excepția cheltuielilor cu întocmirea și depunerea proiectelor;
- ✚ Cheltuielile cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- ✚ Cheltuielile cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- ✚ Taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul;
- ✚ În cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
- ✚ Cheltuielile privind informarea, publicitatea și vizibilitatea conform anexei III punctul 2 din Regulamentul (UE) 2022/129.

Atenție! Ghidul de Utilizare a Elementelor de Identitate Vizuală pentru proiectele finanțate prin FEADR în perioada de programare 2023 – 2027, **precum și Anexa la Contract pentru proiectele finanțate prin FEADR** în perioada de programare 2023 – 2027 se regăsesc pe site-ul www.afir.ro.

Tipuri de cheltuieli neeligibile specifice:

- ✚ Achiziția de terenuri și clădiri;
- ✚ Construcția și modernizarea locuinței;
- ✚ Achiziția de cap tractor;
- ✚ Achiziția de drepturi de producție agricolă, de drepturi la plată, animale, plante anuale și plantarea acestora din urmă;
- ✚ Cheltuielile cu întreținerea culturilor agricole;
- ✚ Achiziția de mijloace de transport pentru bunuri/mărfuri, nespecializate pentru activitatea agricolă vizată în proiect;
- ✚ Achizițiile de mijloace de transport persoane/pentru uz personal;

- + Cheltuielile cu spațiile ce deservește activitatea generală a exploatației agricole: spații administrative, săli de ședințe, spații de cazare, etc.;
- + Cheltuielile generate prin accesarea investițiilor sprijinite prin Programele Sectoriale finanțate prin FEAGA;
- + Cheltuielile generate prin accesarea intervențiilor din sectoarele pomicultură și struguri de masă; .
- + Cheltuielile generate de investițiile în sectorul hameiului;
- + Cheltuielile aferente intervenției IS-V-01, cu excepția sistemelor de fertilizare, acestea fiind sprijinite prin FEAGA;
- + Cheltuielile sprijinite prin DR 17;
- + ATV-uri utilitare de tipul UTV.

2.4.1 Demarcarea cu intervențiile FEAGA din cadrul PS 2023-2027

Evitarea dublei finanțări, în conformitate cu art. 22 (3) (a) (iii) din Reg. nr. 1060/2021, se va asigura atât ex-ante, cât și prin verificări încrucișate, conform protocoalelor și schimburilor de informații efectuate între autoritățile responsabile (APIA/AFIR), pentru sectoarele vitivinicol și apicol, inclusiv cu intervențiile sectoriale din exercițiile financiare anterioare PS 2023-2027, adică PNS sau PNA cu sprijin din FEAGA.

I. Demarcarea cu intervențiile sectoriale viti-vinicole din PS 2023-2027 cu finanțare din FEAGA

În ceea ce privește demarcarea dintre intervențiile, IS-V-01, IS-V-02 și IS-V-07 finanțate din FEAGA și intervenția FEADR DR 14, asigurarea evitării dublei finanțări se realizează prin verificări ex-ante și în cursul implementării proiectului - pentru cheltuielile propuse de solicitant care contribuie la același obiectiv investițional legat de sectorul viti-vinicol, acestea se pot finanța doar dintr-un singur fond în cazul depunerii de cereri de finanțare pentru accesarea celor două tipuri de fonduri.

În acest sens, demarcarea se realizează pe baza protocolului privind colaborarea interinstituțională în vederea verificării cererilor de finanțare depuse de solicitanții exploatațiilor vitivinicole pentru a fi finanțate prin PS PAC 2023-2027, încheiat între cele două agenții de plăți, respectiv A.P.I.A și AFIR.

Pentru evitarea dublei finanțări, se vor face verificări încrucișate prin schimbul de date în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, iar în cazul identificării de cheltuieli comune, acestea vor fi eligibile pentru finanțare din primul fond de finanțare (FEADR sau FEAGA) pentru care s-a depus cerere de finanțare sau, după caz, din primul fond în cadrul căruia solicitantul este selectat pentru finanțare/a primit decizie de finanțare a programului de investiții.

Nu sunt permise în Studiul de Fezabilitate (SF) acțiuni solicitate prin intervențiile FEAGA aferente IS-V-01, cu excepția sistemelor de fertilizare.

II. Demarcarea cu intervențiile sectoriale apicole din PS 2023-2027 cu finanțare din FEGA

În ceea ce privește asigurarea liniilor de demarcare FEGA-FEADR dintre intervențiile sectoriale și cele de dezvoltare rurală dedicate sectorului apicol, acestea se realizează în conformitate cu prevederile art. 5 din Ordinul MADR nr. 105/2023.

Solicitanții intervențiilor apicole pot accesa simultan sprijin și prin intervenția DR-14 cu condiția ca acele cheltuieli propuse prin lista cheltuielilor stabilită de apicultor prin proiect să nu fi fost solicitate prin intervențiile apicole din perioada 2023-2027 și viceversa. Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin DR-14, iar lista cheltuielilor stabilită de apicultor prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR devine neeligibilă (cheltuielile fiind eliminate din cadrul proiectului depus în cadrul intervenției DR 14) pentru cheltuielile decontate prin intervențiile apicole din perioada 2023-2027.

Pentru evitarea dublei finanțări, se vor face verificări încrucișate prin schimbul de date în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, pe baza protocolului încheiat între APIA și AFIR privind colaborarea interinstituțională, în vederea verificării cererilor depuse de solicitanții intervențiilor apicole pentru a fi finanțate prin PS PAC 2023-2027.

Așadar, în cazul exploatațiilor cu componentă apicolă care au accesat/accesează intervențiile FEGA din PS 2023-2027 dedicate sectorului apicol va fi expusă modalitatea prin care se asigură complementaritatea dintre cele două programe, viabilitatea afacerii, fiind avută în vedere asigurarea demarcării cu intervențiile FEGA din PS 2023-2027.

Nu sunt permise în Studiul de Fezabilitate (SF) acțiuni solicitate prin intervențiile FEGA aferente sectorului apicol, respectiv IS-A-01, 02, 03, 04, 05, 06, 07 care finanțează aceste acțiuni. Astfel, pentru solicitanții care accesează intervenții FEGA, cheltuielile propuse de solicitant în accesarea intervențiilor FEGA care se suprapun cu cele FEADR vor fi neeligibile în cadrul DR 14.

În cazul identificării de cheltuieli comune, acestea vor fi eligibile pentru finanțare din primul fond de finanțare (FEADR sau FEGA) pentru care s-a depus cerere de finanțare sau, după caz, din primul fond în cadrul căruia solicitantul este selectat pentru finanțare/a primit decizie de finanțare a programului de investiții.

În cazul în care se identifică o solicitare de finanțare prin PS 2023-2027, prin intervenția DR 14 și cererile de finanțare/ de plată a sprijinului primit prin intervențiile IS-A-01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, în intervalul dintre momentul depunerii cererii de finanțare și finalizarea proiectului, această cheltuială stabilită de solicitantul din sectorul apicol, prin proiectul depus pentru finanțarea prin FEADR, devine neeligibilă.

La acordarea tranșelor de plată, inclusiv la ultima plată, aferente proiectului care includ cheltuieli din sectorul apicol se va realiza verificarea acestor cheltuieli, iar în cazul în care există cheltuieli comune solicitate la plată pe proiectele depuse în cadrul DR14 și sectorul apicol, acestea vor fi neeligibile prin DR 14 și viceversa.

III. Demarcarea intervenției DR 14 cu intervenții finanțate prin FEADR

Demarcarea intervenției DR 14 cu intervențiile care vizează investiții în sectorul agro-alimentar cu finanțare din FEADR în relație cu celelalte intervenții de investiții la nivel de fermă este asigurată ex-ante prin intermediul pragurilor de dimensiune economică ale fermelor vizate de sprijin, în sensul că pragul inferior stabilit pentru sprijinul acordat fermelor vizate în celelalte intervenții de investiții este mai ridicat decât pragul superior stabilit pentru sprijinul prevăzut în cazul fermelor de mici dimensiuni.

În ceea ce privește demarcarea cu intervenția DR 22- *Investiții în condiționarea, depozitarea și procesarea produselor agricole și pomicole*, pe componenta de procesare a produselor agricole, aceasta este asigurată sub aspectul eligibilității investiției în procesare doar ca și componentă secundară din perspectiva valorică. În cazul în care se vor regăsi în proiectul depus pentru DR 14 investiții care se regăsesc în alte proiecte selectate pentru finanțare pentru DR 22 ale solicitantului, acestea vor fi eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 14 care vizează aceleași tipuri de investiții.

Demarcarea cu DR 30- *Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri* este asigurată prin eligibilitatea solicitantului și prevederile HG 1570/2022, precum și demarcarea cu DR 17 - *Investiții în sectoarele hamei și/sau struguri de masă* prin condițiile de eligibilitate specifice fișei intervenției DR 14 care nu finanțează strugurii de masă, hameiul, precum și cu DR 19 care finanțează activități neproductive – neeligibile prin DR 14.

Demarcarea cu DR 18 - *Investiții în floricultură, plante medicinale și aromatice* este asigurată la depunerea proiectelor, solicitanții care depun proiect de investiții în sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale prin DR -14 nu mai pot depune proiect în cadrul DR-18 și viceversa.

În cazul intervenției DR 15 aferentă PS PAC 2023-2027 solicitantul care are proiect selectat/contractat pentru achiziții de utilaje și echipamente pentru investiții în sectorul pomicol/pepiniere nu mai poate aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj/echipament în cadrul Intervenției DR 14.

În ceea ce privește demarcarea cu intervenția DR 25 prin care potențialii beneficiari pot accesa investiții privind modernizarea infrastructurii existente (din afara fermei, respectiv componenta intermediară între sursa de apă și echipamentul final pentru distribuirea apei la plante), iar prin intervenția DR 14, la nivelul fermei se asigură distribuția apei către plante fiind eligibilă achiziția echipamentelor de irigații, verificarea realizându-se cu privire la cheltuielile aferente acestor componente care fac obiectul unui proiect **DR 25**, acestea fiind eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 14 care vizează aceste tipuri de investiții.

În ceea ce privește demarcarea cu intervenția DR 26 prin care beneficiarii pot accesa investiții privind înființarea sistemelor locale de irigații care vor fi realizate în zone nedeservite de o

infrastructură de irigații existentă, iar prin intervenția DR 14, la nivelul fermei, se asigură distribuția apei către plante fiind eligibilă achiziția echipamentelor de irigații, ca parte componentă a proiectului, verificarea realizându-se cu privire la cheltuielile aferente acestor componente care fac obiectul unui proiect **DR 26**, acestea fiind eliminate din cadrul proiectului depus de același solicitant pe intervenția DR 14 care vizează aceste tipuri de investiții.

Demarcarea cheltuielilor comune aferente investițiilor în energie regenerabilă din fonduri publice:

Se va verifica evitarea dublei finanțări cu *Schema de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru autoconsumul întreprinderilor din cadrul sectorului agricol și industriei alimentare obținerii energiei regenerabile*, aprobată prin Ordinul MADR nr. 70/2023, precum și cu alte programe/scheme de ajutor pentru finanțarea investițiilor în energie regenerabilă, însă obligativitatea solicitanților, respectiv beneficiarilor DR 14 este de a nu avea calitatea de prosumator în cazul în care efectuează prin DR 14 investiții similare cu cele eligibile prin Schema mai sus menționată.

Pentru evitarea dublei finanțări, în cazul identificării unui alt proiect depus pentru finanțare pe scheme de ajutor de stat sau alte programe, aparținând aceluiași solicitant care prevede investiții în energie regenerabilă sau alte investiții finanțate prin alte programe în afara celor pentru care sunt prevederi dedicate, pentru același punct de lucru vizat de proiectul pe DR 14, se vor elimina din proiectul depus în cadrul DR 14, cheltuielile aferente respectivei investiții. Pentru orice altă intervenție cu sprijin din fonduri publice, care ar putea face obiectul dublei finanțări și care urmează a fi lansată după lansarea prezentei intervenții, se va asigura evitarea dublei finanțări.

Astfel, un beneficiar de DR 14 care intenționează să acceseze și o altă intervenție din Pilonul I cât și celelalte intervenții pentru dezvoltare rurală sprijinite prin PNS 2023-2027 și programele naționale pe parcursul implementării și monitorizării DR 14, nu va beneficia de finanțare pentru aceleași cheltuieli.

Pentru evitarea dublei finanțări, în cazul submăsurilor 4.1 Investiții în exploatații agricole – pachet 4.1.1 aferentă PNDR 2014-2022 și **4.1a**, solicitantul care are proiect nefinalizat pentru achiziții de mașini/utilaje și echipamente pentru investiții în sectoarele sprijinite prin submăsurile menționate anterior nu mai poate aplica pentru sprijin pentru același tip de utilaj în cadrul Intervenției DR 14;

Atenție!

Același tip de utilaj înseamnă mașini, instalații sau echipamente care îndeplinesc aceeași funcție, au caracteristici tehnice similare, au un mod de operare similar și fac parte din aceeași categorie constructivă.

2.5 Criteriile de selecție ale proiectului

Selecția pentru finanțarea proiectelor depuse în cadrul intervențiilor din PS 2023-2027 se desfășoară în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1570/28.12.2022 și a Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic 2023-2027 (PS 2023-2027), aprobat prin Ordinul MADR 407/2023 și se aplică principiul concursului de proiecte, transpus printr-o procedură de selecție transparentă, bine documentată, nediscriminatorie, realizată pe baza criteriilor de selecție stabilite și aprobată prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Sesiunea de depunere se organizează în două etape lunare stabilite prin nota de lansare.

Pentru componenta zootehnică, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 80 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 40 puncte.

Pentru componenta legumicol, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 80 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 40 puncte.

Pentru proiecte care propun doar achizitii simple, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 80 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 40 puncte.

Pentru componenta național – alte sectoare, pragul de calitate aferent primei etape lunare este de 80 puncte, iar pragul de calitate aferent celei de-a doua etape lunare care reprezintă și pragul de calitate prestabilit (pragul minim) este de 40 puncte.

Cererile de Finanțare care au punctajul estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mic decât pragul de calitate lunar nu pot fi depuse în luna respectivă, sistemul on-line nepermițând încărcarea Cererii de Finanțare, acestea putând fi depuse în luna în care punctajul estimat este mai mare sau egal cu pragul de calitate respectiv.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea Cererii de Finanțare, să identificați obiectiv punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) pe care aceasta îl întrunește, și să-l menționați în Cererea de Finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” precum și încadrarea corectă a proiectului din punct de vedere al alocării financiare a intervenției.

Punctajul se calculează în baza următoarelor principii și criterii de selecție:

1. Sectorul zootehnic

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj max. 100 p
P.1	Principiul fermelor de mici dimensiuni amplasate în zona montană	Max. 15 p.
	CS 1.1 Investiția este realizată în zona montană	15 p.
	Vor primi punctaj fermele de mici dimensiuni care vor localiza investiția în arealul definit ca „Zonă Montană”, conform Anexei 6 la Ghidul Solicitantului: lista UAT din zonele montane și se încadrează în localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM.	
P.2	Principiul creșterii animalelor din rase autohtone	Max. 20 p.
	CS 2.1 Solicitantul deține în exploatație animale din rase autohtone și investițiile vizează exclusiv creșterea acestor rase.	20 p.
	CS 2.2 Solicitantul deține în exploatație animale din rase autohtone și investițiile vizează și creșterea acestor rase.	10 p.
	Se iau în considerare și investițiile în baza furajeră.	
	Pentru încadrarea în ferme zootehnice populate cu rase autohtone se prezintă Certificatul zootehnic/de origine eliberat de Asociațiile/Organizațiile crescătorilor de animale, acreditate pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic pentru animalele de rasă (indigene) menționate în Anexa nr. 14 la Ghidul solicitantului /document de la Agenția Națională pentru Zootehnie (ANZ)/document emis de entități autorizate de ANZ, la momentul depunerii cererii de finanțare. Lista organizațiilor și asociațiilor se regăsește pe pagina de internet a ANZ (https://www.anarz.eu/).	
P.3	Principiul promovării fermelor cu o vechime mai mare de 5 ani	Max. 20 p.
	CS 3.1 Solicitantul are vechime în sectorul agricol peste 7 ani	20 p.
	CS 3.2 Solicitantul are vechime în sectorul agricol între 5-7 ani	15 p.
	Vechimea se verifică pe istoric APIA/ANSVSA/ANZ, cumulativ pentru persoana fizică și entitatea cu care se solicită sprijin prin această intervenție, în cazul entităților constituite în baza OUG 44/2008, dar și a celor constituite în baza altor prevederi legislative care au acționat unic/asociat unic. În cazul entităților care au mai mulți acționari (exceptând OUG 44/2008) se va verifica doar istoricul entității cu care se solicită sprijin. În ambele cazuri, vechimea trebuie să fie continuă.	
P.4	Principiul apartenenței la formele asociative cu rol economic	Max. 15p.
	CS 4.1 Solicitantul este membru cooperativ conform legii nr. 1/2005, membru cooperativ acționar conform legii nr. 566/2004, membru într-un grup sau organizație de producători.	15 p.

	Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este: - membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF; - membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă. <i>*Informațiile referitoare la membrii cooperadori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperadori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).</i> - membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atestă această calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
	CS 4.2 Solicitantul este membru cooperador asociat conform legii nr. 566/2004, la momentul depunerii cererii de finanțare La momentul depunerii ultimei cereri de plată se va verifica în statutul formei asociative și în ONRC că solicitantul a devenit membru acționar.	5 p
P5	Principiul deținerii în proprietate a terenurilor agricole	Max 15 p.
	CS 5.1 Solicitantul deține în proprietate suprafețe de teren agricol aferente exploatației. Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă: - solicitantul deține în proprietatea formei de organizare prin care accesează sprijinul, suprafețe de teren agricol ** aferente exploatației. - solicitanții constituiți în baza OUG. 44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afecțatune de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației. ** Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol, din exploatație, deținut în proprietate. Nu beneficiază de punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție solicitanții care nu dețin terenuri agricole (ex. exploatații zootehnice constituite numai din animale – fără terenuri aferente furajelor), deoarece calculul se realizează doar pentru terenurile agricole. Suprafețele de teren (exprimate în hectare) deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea acestui criteriu de selecție se vor menține pe toată	15 p

	perioada de implementare și monitorizare a proiectului (ca și suprafață totală nu ca și parcelă). Terenul aferent vetrei stupinei va fi luat în considerare la punctarea acestui criteriu de selecție numai dacă vă figura la APIA ca teren agricol.	
P6	Principiul calificării în raport cu activitatea propusă în proiect	Max 15 p.
	CS. 6.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect	15 p
	În cadrul CS 6.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect chiar dacă absolvenții dețin studii de licență în alt domeniu. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
	CS. 6.2 Solicitantul are studii medii și prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (obligatoriu cu diplomă de bacalaureat)/ a unor studii postliceale pentru ramura agricolă vizată în proiect. Solicitantul prezintă dovada absolvirii studiilor liceale/postliceale pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului.).	10 p
	CS. 6.3 Solicitantul prezintă dovada finalizării cursurilor unui liceu agricol (fără diplomă de bacalaureat)/ finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect, cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională.	5 p
	Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată prin proiect în domeniul/specializarea agricol/ă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare. În cazul criteriilor 6.1, 6.2 și 6.3 administratorul/managerul trebuie să dețină studii/calificări în domeniile agricol, agro-alimentar (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură, dezvoltare rurală etc., în funcție de ramura agricolă propusă prin proiect (vegetal/zootehnic/mixt). În situația în care managerul/administratorul deține studii superioare în domeniile agricol, agro-alimentar, cum a fost detaliat mai sus, dar nu pentru ramura agricolă vizată prin proiect, punctajul aferent criteriului 6.1 se va acorda dacă din foaia matricolă reiese că managerul/administratorul a studiat cel puțin 3 materii legate de ramura agricolă vizată prin proiect. Absolvirea studiilor de economie agrară, inginerie economică în agricultura pot fi luate în considerare atât pe sectorul vegetal cât și pe sectorul zootehnic. În situația în care solicitantul nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor/cursurilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară/programele cursului, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare.	

	În cazul tuturor tipurilor de solicitanți se va lua în calcul pregătirea administratorului, a managerului exploatației, inclusiv angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației, (respectiv acea persoana din conducere, care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și controlul activitatilor de producție, specifice activității propuse prin proiect). Exemple de încadrări pe funcții de manager/administrator - administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc.
	Punctajul celor trei criterii de selecție (6.1, 6.2 și 6.3) nu este cumulativ.

2. Legumicultură

Nr. crt.	Principii de selecție și criterii de selecție	Punctaj max. 100 p
P.1	Principiul fermelor de mici dimensiuni care investesc în spații protejate	Max. 30 p.
	CS 1.1 Investițiile propuse prin proiect vor fi realizate exclusiv pentru extinderea și/sau modernizarea suprafețelor ocupate cu spații protejate, deținute la momentul depunerii CF.	30 p.
	CS 1.2 Investițiile propuse prin proiect vor fi realizate exclusiv în spații protejate noi	20 p
P.2	Principiul promovării fermelor cu o vechime mai mare de 5 ani	Max. 30 p.
	CS 2.1 Solicitantul are în sectorul agricol o vechime peste 7 ani	30 p.
	CS 2.2 Solicitantul are vechime în sectorul agricol între 5-7 ani	20 p.
	Vechimea se verifică pe istoric APIA/ANSVSA/ANZ, cumulat pentru persoana fizică și entitatea cu care se solicită sprijin prin această intervenție, în cazul entităților constituite în baza OUG. 44/2008, dar și a celor constituite în baza altor prevederi legislative care au acționar unic/asociat unic. În cazul entităților care au mai mulți acționari (exceptând OUG 44/2008) se va verifica doar istoricul entității cu care se solicită sprijin. În ambele cazuri, vechimea trebuie să fie continuă.	
P.3	Principiul apartenenței la formele asociative cu rol economic	Max. 15 p.
	CS 3.1 Solicitantul este membru cooperador conform legii nr. 1/2005, membru cooperador acționar conform legii nr. 566/2004, membru într-un grup sau organizație de producători.	15 p.

	Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este: - membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF; - membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă. <i>*Informațiile referitoare la membrii cooperadori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperadori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).</i> - membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atesta aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
	CS 3.2 Solicitantul este membru cooperador asociat conform legii nr. 566/2004, la momentul depunerii cererii de finanțare La momentul depunerii ultimei cereri de plată se va verifica în statutul formei asociative și în ONRC că solicitantul a devenit membru acționar.	5 p
P.4	Principiul deținerii în proprietate a terenurilor agricole	15p.
	CS 4.1 – Solicitantul deține în proprietate suprafețe de teren agricol aferente exploatației. Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă: - solicitantul deține în proprietatea formei de organizare prin care accesează sprijinul, suprafețe de teren agricol ** aferente exploatației - solicitanții constituiți în baza OUG. 44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afectațiune de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației. ** Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol, din exploatație, deținut în proprietate. Nu beneficiază de punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție solicitanții care nu dețin terenuri agricole (ex. exploatații zootehnice constituite numai din animale – fără terenuri aferente furajelor), deoarece calculul se realizează doar pentru terenurile agricole. Suprafețele deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea	15 p.

	acestui criteriu de selecție se vor menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului (ca și suprafață totală nu ca și parcelă), chiar dacă fermierul își extinde exploatarea prin achiziția de noi terenuri sau încheierea de noi contracte de folosință. Terenul aferent vetrei stupinei va fi luat în considerare la punctarea acestui criteriu de selecție numai dacă vă figura la APIA ca teren agricol.	
P5	Principiul calificării în raport cu activitatea propusă în proiect	Max 10 p.
	CS. 5.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect	10 p
	În cadrul CS 5.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect chiar dacă absolvenții dețin studii de licență în alt domeniu. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
	CS. 5.2 Solicitantul are studii medii și prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (obligatoriu cu diplomă de bacalaureat)/ a unor studii postliceale pentru ramura agricolă vizată în proiect. Solicitantul prezintă dovada absolvirii studiilor liceale/postliceale pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului.).	7 p
	CS. 5.3 Solicitantul prezintă dovada finalizării cursurilor unui liceu agricol (fără diplomă de bacalaureat)/ finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect, cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională	5 p
	Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată prin proiect în domeniul/specializarea agricol/ă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare. În cazul criteriilor 5.1, 5.2 și 5.3 administratorul/managerul trebuie să dețină studii/calificări în domeniile agricol, agro-alimentar (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură, dezvoltare rurală etc., în funcție de ramura agricolă propusă prin proiect (vegetal/zootehnic/mixt). În situația în care managerul/administratorul deține studii superioare în domeniile agricol, agro-alimentar, cum a fost detaliat mai sus, dar nu pentru ramura agricolă vizată prin proiect, punctajul aferent criteriului 5.1 se va acorda dacă din foaia matricolă reiese că managerul/administratorul a studiat cel puțin 3 materii legate de ramura agricolă vizată prin proiect. Absolvirea studiilor de economie agrară, inginerie economică în agricultura pot fi luate în considerare atât pe sectorul vegetal cât și pe sectorul zootehnic. În situația în care solicitantul nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o	

	adeverință de absolvire a studiilor/cursurilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară/programa cursului, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare. În cazul tuturor tipurilor de solicitanți se va lua în calcul pregătirea administratorului, a managerului exploatației, inclusiv angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației, (respectiv acea persoana din conducere, care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și controlul activitatilor de producție, specifice activitatii propuse prin proiect). Exemple de încadrări pe funcții de manager/administrator - administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc. Punctajul celor trei criterii de selecție (5.1, 5.2 și 5.3) nu este cumulativ.
--	---

3. Achiziții simple (indiferent de sector)

Nr. crt	Principii de selecție și criterii de selecție	Punctaj max. 100 p
P.1	Principiul fermelor de mici dimensiuni amplasate în zona montană	Max. 10 p.
	CS 1.1 Fermele zootehnice sunt amplasate în zona montană sau cel puțin 50% din terenurile agricole deținute de fermier sunt amplasate în zona montană. Vor primi punctaj fermele de mici dimensiuni care vor fi localizate în arealul definit ca „Zonă Montană”, conform Anexei 6 la Ghidul Solicitantului: lista UAT din zonele montane și se încadrează în localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM.	10 p.
P.2	Principiul promovării fermelor cu o vechime mai mare de 5 ani	Max. 35 p.
	CS 2.1 Solicitantul are vechime în sectorul agricol peste 7 ani CS 2.2 Solicitantul are vechime în sectorul agricol între 5-7 ani Vechimea se verifică pe istoric APIA/ANSVSA/ANZ, cumulat pentru persoana fizică și entitatea cu care se solicită sprijin prin această intervenție, în cazul entităților constituite în baza OUG. 44/2008, dar și a celor constituite în baza altor prevederi legislative care au acționar unic/asociat unic. În cazul entităților care au mai mulți acționari (exceptând OUG 44/2008) se va verifica doar istoricul entității cu care se solicită sprijin. În ambele cazuri, vechimea trebuie să fie continuă.	35 p. 25 p.
P.3	Principiul apartenenței la formele asociative cu rol economic	Max. 15 p.
	CS 3.1 Solicitantul este membru cooperador conform legii nr. 1/2005, membru cooperador acționar conform legii nr. 566/2004, membru într-un grup sau organizație de producători.	15p.

	Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este: - membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF; - membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă. <i>*Informațiile referitoare la membrii cooperatori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).</i> - membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atesta aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
	CS 3.2 Solicitantul este membru cooperador asociat conform legii nr. 566/2004, la momentul depunerii cererii de finanțare La momentul depunerii ultimei cereri de plată se va verifica în statutul formei asociative și în ONRC că solicitantul a devenit membru acționar.	5 p
P.4	Principiul deținerii în proprietate a terenurilor agricole	Max 25 puncte
	CS 4.1 Solicitantul deține în proprietate suprafețe de teren agricol aferente exploatației. Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă: - solicitantul deține în proprietatea formei de organizare prin care accesează sprijinul suprafețe de teren agricol ** aferente exploatației - solicitanții constituiți în baza OUG. 44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afectare de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației. ** Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol, din exploatație, deținut în proprietate. Nu beneficiază de punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție solicitanții care nu dețin terenuri agricole (ex. exploatații zootehnice constituite numai din animale – fără terenuri aferente furajelor), deoarece calculul se realizează doar pentru terenurile agricole. Suprafețele deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea acestui criteriu de selecție se vor menține pe toată perioada de implementare și	25 p

	monitorizare a proiectului (ca și suprafață totală nu ca și parcelă), chiar dacă fermierul își extinde exploatarea prin achiziția de noi terenuri sau încheierea de noi contracte de folosință. Terenul aferent vetrei stupinei va fi luat în considerare la punctarea acestui criteriu de selecție numai dacă vă figura la APIA ca teren agricol.	
P5	Principiul calificării în raport cu activitatea propusă în proiect	Max 15 p.
	CS. 5.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect	15 p
	În cadrul CS 5.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect chiar dacă absolvenții dețin studii de licență în alt domeniu. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
	CS. 5.2 Solicitantul are studii medii și prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (obligatoriu cu diplomă de bacalaureat)/ a unor studii postliceale pentru ramura agricolă vizată în proiect. Solicitantul prezintă dovada absolvirii studiilor liceale/postliceale pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului.).	10- p
	CS. 5.3 Solicitantul prezintă dovada finalizării cursurilor unui liceu agricol (fără diplomă de bacalaureat)/ finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect, cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională	5 p
	Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată prin proiect în domeniul/specializarea agricol/ă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare. În cazul criteriilor 5.1, 5.2 și 5.3 administratorul/managerul trebuie să dețină studii/calificări în domeniile agricol, agro-alimentar (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură, dezvoltare rurală etc., în funcție de ramura agricolă propusă prin proiect (vegetal/zootehnic/mixt). În situația în care managerul/administratorul deține studii superioare în domeniile agricol, agro-alimentar, cum a fost detaliat mai sus, dar nu pentru ramura agricolă vizată prin proiect, punctajul aferent criteriului 5.1 se va acorda dacă din foaia matricolă reiese că managerul/administratorul a studiat cel puțin 3 materii legate de ramura agricolă vizată prin proiect. Absolvirea studiilor de economie agrară, inginerie economică în agricultura pot fi luate în considerare atât pe sectorul vegetal cât și pe sectorul zootehnic. În situația în care solicitantul nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor/cursurilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară/programele cursului, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare.	

	În cazul tuturor tipurilor de solicitanți se va lua în calcul pregătirea administratorului, a managerului exploatației, inclusiv angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației, (respectiv acea persoana din conducere, care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și controlul activitatilor de producție, specifice activitatii propuse prin proiect). Exemple de încadrări pe funcții de manager/administrator - administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc. Punctajul celor trei criterii de selecție (5.1, 5.2 și 5.3) nu este cumulativ.
--	--

4. Alte sectoare (pentru toate proiectele care nu îndeplinesc condițiile încadrării în celelalte componente)

Nr. crt	Principii de selecție și criterii de selecție	Punctaj max. 100 p
P.1	Principiul fermelor de mici dimensiuni amplasate în zona montană	Max. 10 p.
	CS 1.1 Investiția este realizată în zona montană	10 p.
	Vor primi punctaj fermele de mici dimensiuni care vor localiza investiția în arealul definit ca „Zonă Montană”, conform Anexei 6 la Ghidul Solicitantului: lista UAT din zonele montane și se încadrează în localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM	
P.2	Principiul promovării fermelor cu o vechime mai mare de 5 ani	Max. 35 p.
	CS 2.1 Solicitantul are vechime în sectorul agricol peste 7 ani.	35 p.
	CS 2.2 Solicitantul are vechime în sectorul agricol între 5-7 ani.	25 p.
	Vechimea se verifică pe istoric APIA/ANSVSA/ANZ, cumulat pentru persoana fizică și entitatea cu care se solicită sprijin prin această intervenție, în cazul entităților constituite în baza OUG. 44/2008, dar și a celor constituite în baza altor prevederi legislative care au acționar unic/asociat unic. În cazul entităților care au mai mulți acționari (exceptând OUG 44/2008) se va verifica doar istoricul entității cu care se solicită sprijin. În ambele cazuri, vechimea trebuie să fie continuă.	
P.3	Principiul apartenenței la formele asociative cu rol economic	Max. 15 p.
	CS 3.1 Solicitantul este membru cooperador conform legii nr. 1/2005, membru cooperador acționar conform legii nr. 566/2004, membru într-un grup sau organizație de producători.	15 p.

	Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă solicitantul este: - membru cooperador al unei societăți cooperative înființată conform Legii nr. 1/2005*, dacă se atestă această calitate prin prezentarea statutului societății cooperative și a adeverinței eliberate de societatea cooperativă, la depunerea CF; - membru cooperador acționar al unei cooperative agricole înființată conform Legii nr. 566/2004* dacă se atestă această calitate prin prezentarea, la depunerea CF, a statutului cooperativei agricole și a adeverinței eliberate de cooperativa agricolă. <i>*Informațiile referitoare la membrii cooperadori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperadori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperador (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperador acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC).</i> - membru al grupului sau organizației de producători recunoscut/ă de către MADR, conform prevederilor legale în vigoare, dacă se atesta aceasta calitate prin depunerea statutului și/sau actului constitutiv, după caz. Listele grupurilor de producători (GP)/ organizațiilor de producători (OP) se regăsesc pe site-ul MADR la link-ul: https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html	
	CS 3.2 Solicitantul este membru cooperador asociat conform legii nr. 566/2004, la momentul depunerii cererii de finanțare La momentul depunerii ultimei cereri de plată se va verifica în statutul formei asociative și în ONRC că solicitantul a devenit membru acționar.	5 p
P.4	Principiul deținerii în proprietate a terenurilor agricole	Max 25 puncte
	CS 4.1 Solicitantul deține în proprietate suprafețe de teren agricol aferente exploatației. Criteriul de selecție se consideră îndeplinit dacă: - solicitantul deține în proprietatea formei de organizare prin care accesează sprijinul, suprafețe de teren agricol ** aferente exploatației - solicitanții constituiți în baza OUG. 44/2008 trebuie să își constituie patrimoniu de afecțiune de la momentul depunerii cererii de finanțare pentru a face dovada deținerii în proprietate a exploatației. ** Punctajul se acordă direct proporțional cu procentul de teren agricol, din exploatație, deținut în proprietate. Nu beneficiază de punctaj în cadrul acestui criteriu de selecție solicitanții care nu dețin terenuri agricole (ex. exploatații zootehnice constituite numai din animale – fără terenuri aferente furajelor), deoarece calculul se realizează doar pentru terenurile agricole. Suprafețele deținute în proprietate la depunerea Cererii de Finanțare pentru îndeplinirea acestui criteriu de selecție se vor menține pe toată perioada de implementare și monitorizare a proiectului (ca și suprafață totală nu ca și parcelă), chiar dacă fermierul își extinde exploatația prin achiziția de noi terenuri sau încheierea de noi contracte de	25 p

	folosință.	
	Terenul aferent vetrei stupinei va fi luat în considerare la punctarea acestui criteriu de selecție numai dacă vă figura la APIA ca teren agricol.	
P5	Principiul calificării în raport cu activitatea propusă în proiect	Max 15 p.
	CS. 5.1 Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare pentru ramura agricolă vizată în proiect	15 p
	În cadrul CS 5.1 se acordă punctaj inclusiv pentru studiile de masterat în raport cu proiect chiar dacă absolvenții dețin studii de licență în alt domeniu. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare.	
	CS. 5.2 Solicitantul are studii medii și prezintă dovada absolvirii unui liceu agricol (obligatoriu cu diplomă de bacalaureat)/ a unor studii postliceale pentru ramura agricolă vizată în proiect. Solicitantul prezintă dovada absolvirii studiilor liceale/postliceale pentru ramura agricolă care face obiectul de activitate al proiectului.).	10p
	CS. 5.3 Solicitantul prezintă dovada finalizării cursurilor unui liceu agricol (fără diplomă de bacalaureat)/ finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată în proiect, cel puțin Nivelul I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională	5 p
	Studiile/Formarea/Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu ramura agricolă vizată prin proiect în domeniul/specializarea agricolă, iar cursurile pot fi furnizate de furnizori de formare profesională autorizați. Documentele justificative care atestă nivelul de calificare pe baza cărora se punctează acest principiu de selecție se vor depune odată cu cererea de finanțare. În cazul criteriilor 5.1, 5.2 și 5.3 administratorul/managerul trebuie să dețină studii/calificări în domeniile agricol, agro-alimentar (horticultură, zootehnie, îmbunătățiri funciare, medicină veterinară, management agricol, biotehnologii, economie agrară, mecanică agricolă, inginerie economică în agricultură, dezvoltare rurală etc., în funcție de ramura agricolă propusă prin proiect (vegetal/zootehnic/mixt). În situația în care managerul/administratorul deține studii superioare în domeniile agricol, agro-alimentar, cum a fost detaliat mai sus, dar nu pentru ramura agricolă vizată prin proiect, punctajul aferent criteriului 5.1 se va acorda dacă din foaia matricolă reiese că managerul/administratorul a studiat cel puțin 3 materii legate de ramura agricolă vizată prin proiect. Absolvirea studiilor de economie agrară, inginerie economică în agricultura pot fi luate în considerare atât pe sectorul vegetal cât și pe sectorul zootehnic. În situația în care solicitantul nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor/cursurilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară/programele cursului, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare. În cazul tuturor tipurilor de solicitanți se va lua în calcul pregătirea administratorului, a	

	managerului exploatației, inclusiv angajatului care are calitatea de manager/administrator al exploatației, (respectiv acea persoana din conducere, care are atribuții directe de conducere, organizare, planificare și controlul activitatilor de producție, specifice activității propuse prin proiect). Exemple de încadrări pe funcții de manager/administrator - administrator societate comercială – cod COR 242111, director societate comercială agricolă – cod COR 112031; șef fermă agricolă (agrozootehnică) – 131111; șef complex zootehnic – 131109 etc. Punctajul celor trei criterii de selecție (5.1, 5.2 și 5.3) nu este cumulativ.
--	--

2.6 Valoarea maximă a fondurilor nerambursabile (intensitatea sprijinului)

Prin intervenția DR 14 valoare sprijinului public nerambursabil maxim este de **50.000 euro/proiect**. Intensitatea sprijinului public nerambursabil raportată la costurile eligibile per proiect este de maximum **85%** din costurile eligibile.

Atenție! La cofinanțarea publică acordată în procentele menționate mai sus se adaugă contribuția privată a solicitantului.

Documentele care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare, documente de la bancă/trezorerie, se vor depune în termenul de maxim 6 luni de la data aprobării Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare.

Capitolul 3

ACCESAREA fondurilor nerambursabile acordate pentru INVESTIȚII ÎN FERMELE DE MICI DIMENSIUNI

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor eligibile efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 62 al Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și a HOTĂRÂRII nr. 1570 din 28 decembrie 2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul strategic PAC 2023-2027, Art. 8, (1).

În cazul în care se constată crearea în mod artificial a condițiilor pentru acordarea sau pentru creșterea intensității sau a nivelului sprijinului, nu se acordă niciun sprijin financiar pentru cererea respectivă, (2) Regulile detaliate avute în vedere la stabilirea condițiilor artificiale și modul de verificare a respectării de către solicitanți a prevederilor art. 62 din Regulamentul (UE) 2021/2.116 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1.306/2013 se cuprinde în cadrul Ghidului Solicitantului, procedurilor de lucru ale instituțiilor cu responsabilități în implementarea intervențiilor.

În acest sens, vă recomandăm să studiați Anexa la Ghidul solicitantului „Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PS 2023-2027” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

Regulile general valabile sunt:

- nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul intervențiilor PS PAC 2023-2027;
- fiecare proiect prin care se solicită finanțare prin FEADR, este verificat în ceea ce privește eventuala creare de condiții artificiale în fiecare din etapele procedurale pe care le va parcurge acesta. Dacă pe parcursul oricărei dintre aceste etape procedurale, se identifică crearea de condiții artificiale, se vor aplica măsurile și corecțiile financiare corespunzătoare (respingere CF/ debit total/ debit parțial după caz);
- în situația în care există legături comerciale între vânzătorul/arendatorul imobilului destinat realizării proiectului, și solicitant, sau în situația în care peste 50% din terenurile aferente exploatației pe care se va implementa proiectul finanțat sunt preluate de la o singură persoană fizică sau juridică, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale;

- în situația în care se identifica asociați/ acționari/ administratori (ai solicitantului) care dețin acțiuni în alte companii cu acționariat străin, se va acorda o atenție sporită elementelor care conduc la suspiciunea de creare a condițiilor artificiale.

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 4 din prezentul Ghid, care vor fi depuse exclusiv online, pe pagina de internet www.afir.ro.

Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, la adresa www.afir.ro.

NOTĂ

Este necesar să se respecte formatele standard ale Anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele Anexele menționate mai sus). Completarea celor două Anexa la Cererea de Finanțare este obligatorie pentru solicitant.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate olograf.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

Există în cererea de finanțare câmpuri obligatoriu de completat și validări. Completarea incorectă a cererii de finanțare duce la imposibilitatea validării, semnării, încărcării și depunerii acesteia.

Atenție!

Solicitanții nu mai numerotează paginile dosarului Cererii de Finanțare, dar vor consemna în coloana dedicată paginării din Cererea de finanțare, numărul paginilor aferente fiecărui document anexat.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Solicitanții care vizează investiții amplasate în arealul ITI Delta Dunării, vor bifa, doar în scopul monitorizării acestor investiții, punctul dedicat acestei informații din Cererea de Finanțare.

Pentru încadrarea amplasamentului investiției în teritoriul ITI, solicitanții pot consulta Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) care se regăsește în Anexa 7 la prezentul Ghid.

Încadrarea în arealul ITI DD se realizează în cazul în care **proiectul include achiziții complexe (cu lucrări de construcții – montaj) care se realizează într-un UAT ITI DD**, avându-se în vedere ca din documentele justificative anexate Cererii de Finanțare (CF) să reiasă că obiectivul principal al proiectului este realizat în arealul ITI DD.

Atenție!

Solicitanții trebuie să completeze Anexa “Indicatori de realizare propuși prin proiect” cu maximă atenție și seriozitate, ținând totodată cont de faptul că indicatorii propuși prin proiect trebuie să fie în concordanță cu obiectivele și realizările prevăzute prin proiect, așa cum sunt descrise în Cererea de finanțare/Studiul de fezabilitate/ Documentele specifice atașate la Cererea de Finanțare.

În Cererea de Finanțare, la lista E, se pot completa alte documente justificative ale proiectului, dacă sunt necesare. Pentru fiecare document va trebui să existe câte un PDF care să fie încărcat ulterior.

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, toate cererile de finanțare depuse la AFIR conțin *Declarația privind prelucrarea datelor cu caracter personal*.

Solicitanții trebuie să dețină semnătură electronică calificată care în sensul Regulamentului (UE) nr. 910/2014 se bazează pe un certificat calificat emis de un furnizor de servicii care se află în lista oficială a Uniunii Europene și care se regăsește la <https://eidas.ec.europa.eu/efda/trust-services/browse/eidas/tls>.

În cadrul cererii de finanțare semnătura electronică trebuie creată EXCLUSIV cu ajutorul unei aplicații care permite semnarea fișierelor de tip pdf inteligent care conțin câmp dedicat pentru semnătură, precum Adobe Reader, având dispozitivul criptografic (token-ul) conectat la calculatorul/ laptopul semnatarului, sau utilizând un token virtual dacă furnizorul dumneavoastră v-a livrat unul.

ATENȚIE!:

Conform cunoștințelor AFIR aplicațiile/serviciile de semnare la distanță care presupun încărcarea unui documente în cadrul unei pagini web iar apoi descărcarea acestuia în forma semnată disponibile pe piață NU permit semnarea documentelor de tip PDF inteligent care conțin câmp de semnătură, precum cererile de finanțare puse la dispoziție de AFIR.

Cererea de Finanțare și documentele anexe aferente acesteia, întocmite în nume propriu, se vor semna electronic cu o semnătură bazată pe certificat digital calificat. Documentele trebuie să fie semnate de solicitant pe PC/laptop cu Adobe Reader, iar semnătura trebuie să fie creată cu ajutorul unui dispozitiv criptografic (token) conectat la calculatorul/laptopul semnatarului.

Solicitanții pot depune cererea de finanțare EXCLUSIV prin utilizarea semnăturii electronice bazată pe certificat digital calificat.

În cazul documentelor word emise de solicitant, acestea se pot exporta direct în PDF și semna electronic fără listare, iar în cazul documentelor emise de alte instituții/entități, acestea se vor scana.

Atenție!

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, beneficiarul poate obține fonduri în avans, conform prevederilor REGULAMENTULUI (UE) 2021/2116 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2 decembrie 2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și respectiv, ale H.G. nr. 1570/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor specifice dezvoltării rurale cuprinse în Planul Strategic PAC 2023-2027.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans de până la 50% din contribuția financiară a Uniunii Europene și contribuția publică națională, conform art. 10, alin. (1) din Hotărârea nr. 1570/2022 prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR pe parcursul implementării, o singură dată și atunci când are avizul favorabil din partea Autorității Contractante pentru o achiziție majoritară.

Conform art. 10, alin. (2) din Hotărârea nr. 1570/2022, plata avansului este condiționată de constituirea unei garanții în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată, sub formă de scrisoare de garanție bancară emisă de o instituție de credit bancară deschisă pe teritoriul României.

În cazul în care instituția financiară bancară care a emis scrisoarea de garanție nu mai poate desfășura activitatea specifică în domeniul emiterii de garanții bancare sau din alte motive de legalitate, anterior expirării duratei de execuție a contractului de finanțare, beneficiarul este obligat să prezinte altă scrisoare de garanție emisă în aceleași condiții, valabilă până la expirarea duratei de execuție a contractului de finanțare.

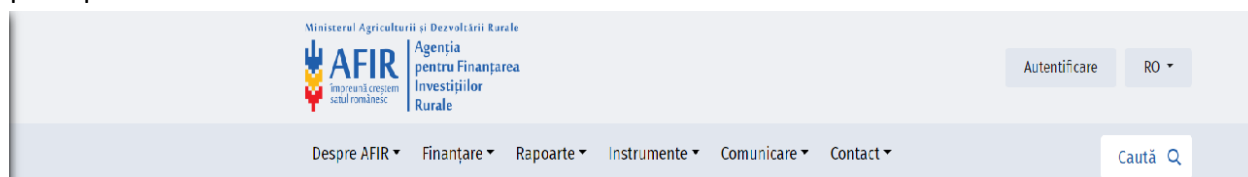
Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de implementare prevăzute în contractul de finanțare.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Pentru a depune cereri de finanțare online solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.ro vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Microsoft Edge, Chrome, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.ro. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Creare cont și/sau autentificare

Pentru logare se utilizează perechea nume utilizator-parolă obținute la crearea contului pe site urmat de acționarea butonului Autentificare.

În cazul în care nu dețineți un cont, accesați opțiunea Creare cont. Anterior creării unui cont pe site-ul AFIR trebuie să dețineți o adresă de e-mail validă.

După înregistrare, utilizatorul va primi un e-mail de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de Finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, utilizatorul va avea posibilitatea accesării aplicației privind depunerea de proiecte și gestionării celor existente în cont.

Prin selectarea sesiunii de depunere aferent domeniului de intervenție ce se dorește a fi accesat, utilizatorul va avea posibilitatea descărcării cererii de finanțare în format PDF inteligent în vederea completării.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat și semnat electronic.
- se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”-

În funcție de informațiile completate în cererea de finanțare privind amplasarea proiectului – Regiune - Județ, se va stabili Centrul regional la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare .

2. Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare

Se vor încărca documentele conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.1 Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare.

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron.

Formatul fișierelor scanate trebuie să fie .pdf, cu o rezoluție de minim 200 dpi.

Recomandăm denumirea acestora conform listei documentelor din cererea de finanțare (numărul și primele două-trei cuvinte).

După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

Atenție!

La încărcarea online a proiectului solicitanții vor trebui să încarce toate documentele care au bifat pe coloana „Obligativ pentru toate proiectele”. În caz contrar proiectul nu se va putea depune online.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor se va acționa butonul Depunere Proiect, în vederea transmiterii acestuia către AFIR.

Alocarea numărului de ordine al cererii de finanțare se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Ulterior depunerii, pentru solicitanți, vor fi disponibile numai acțiunile privind vizualizarea detaliilor proiectului precum și funcționalități de afisare a istoricului acestuia.

Pentru detalii privind depunerea online se pot consulta instrucțiunile/tutorialele disponibile în format pdf/video.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes. După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare. Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție!

Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea acesteia, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei Cereri de Finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de Finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din ziua următoare. În ultima zi de depunere a licitației lunare, încărcarea on-line se realizează până la ora 16.00.

Cererea de Finanțare și toată documentația aferentă nu trebuie să fie semnate și ștampilate pe fiecare pagină.

Atenție!

Solicitantul își asumă veridicitatea documentelor, iar dacă la prezentarea acestora în original se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate sau selecție, se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

Atenție!

Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care oferă un avantaj nedrept, și/sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea simultană de locații multiple / ip-uri multiple pentru același User.

Atenție !

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem online, iar răspunsul va fi transmis online.

Retragerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare poate fi retrasă în orice moment, însă nu se mai poate redepona în cadrul aceleiași sesiuni.

Atenție! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de finanțare se realizează la:

- OJFIR pentru proiecte fără C+M;
- CRFIR pentru proiecte cu C+M;

1. Încadrarea Cererii de finanțare în funcție de prescoring

Cererea de finanțare poate fi încărcată în sistemul AFIR și este admisă pentru verificarea eligibilității și a criteriilor de selecție, în cazul în care autoevaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus Cererea de finanțare.

Cererile de finanțare al căror punctaj (scor) rezultat în urma evaluării este mai mic decât nivelul pragului de calitate aferent lunii în care au fost depuse, devin neconforme.

2. Verificarea eligibilității Cererii de finanțare

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☒ verificarea eligibilității solicitantului;
- ☒ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ☒ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ☒ verificarea conținutului studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate Cererii de Finanțare.

Atenție! AFIR își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on-line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentele prezentate sau mențiunile din cererea de finanțare conțin informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de finanțare.
2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
3. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.

4. în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant / reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori materiale.

Pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea Cererii de finanțare.

Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul cererii.

Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și Instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ Instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se va preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3 . Verificarea criteriilor de selecție

În urma acestor verificări pot exista trei situații:

- ☒ proiectul este neeligibil;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☒ proiectul este neconform dacă are un punctaj $<$ pragul de calitate lunar/prestabilit;
- ☒ proiectul este neconform dacă a fost încadrat greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă, aferente unei intervenții.

4. Selecția proiectelor

Stabilirea criteriilor de selecție, punctajelor de selecție, a pragului de calitate prestabilit, a pragului de calitate lunar și modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicite precum și alocarea sesiunii pentru fiecare intervenție sunt realizate la inițiativa AM PS cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare pentru PS 2023 - 2027 și se aplică pentru sesiunile de proiecte organizate după data avizului Comitetului de Monitorizare pentru PS.

Pentru fiecare sesiune de depunere se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: intervalul de depunere a Cererilor de Finanțare, durata celor 2 etape lunare, alocarea sesiunii, alocarea aferentă fiecărei etape lunare, pragul de calitate prestabilit și pragul de calitate

lunar, după caz modalitatea de repartizare a fondurilor neutilizate din cadrul unei componente către componenta/componentele supralicitate în ordinea de prioritizare prestabilită în urma consultării Comitetului de Monitorizare, precum și modalitatea de informare a potențialilor beneficiari cu privire la lansarea sesiunii.

Solicitanții, la depunerea proiectului, completează obligatoriu în Cererea de Finanțare câmpul aferent punctajului estimat (autoevaluare/prescoring).

Depunerea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele care au punctajul estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea proiectelor în cadrul sesiunii se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse de la începutul sesiunii având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 150% din nivelul alocării sesiunii, cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere când depunerea proiectelor se realizează indiferent de nivelul plafonului.

Atenție!

Proiectele al căror punctaj estimat va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective cât și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al componentei cu alocare financiară distinctă aferente unei intervenții, vor fi declarate neconforme.

Astfel, proiectele care în mod eronat au avut punctaj estimat mai mare sau egal cu pragul de calitate sau au fost greșit încadrate pe altă intervenție/componentă sunt declarate neconforme și nefinanțate.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, după cum urmează:

(a) În cazul în care depunerea se încheie în prima etapă lunară, alocarea disponibilă pentru selecție reprezintă întreaga alocare a sesiunii de depunere;

(b) În cazul în care depunerea se încheie în a-II-a etapă lunară, alocarea disponibilă este următoarea:

1° pentru selecția aferentă primei etapei lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere;

2° pentru selecția aferentă celei de-a doua etape lunare, alocarea disponibilă reprezintă 50% din alocarea sesiunii de depunere la care se adaugă alocarea neconsumată de la etapa lunară 1.

În situația în care etapa lunară de depunere se încheie în primele 5 zile, pentru facilitarea procesului de selecție, anterior Raportului de selecție lunar, se întocmește un Raport de selecție intermediar după evaluarea proiectelor în ordinea descrescătoare a punctajului estimat a căror valoare publică totală reprezintă 80% din alocarea disponibilă aferentă etapei.

În situația în care sesiunea de depunere parcurge cele două etape lunare, proiectele depuse în etapa 1 declarate eligibile fără finanțare vor intra în competiție cu proiectele din cea de-a doua

etapă lunară, urmând a fi incluse în Raportul de Selecție lunar sau, după caz, intermediar, aferent etapei 2.

Se va ține cont de necesitatea păstrării unei rezerve pentru finanțarea contestațiilor, în limita a 20% din alocarea aferentă fiecărei etape lunare, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în funcție de **criteriile de departajare, respectiv:**

- vechimea solicitantului, în sensul prioritizării solicitanților cu o vechime mai mare.
- valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în sensul prioritizării proiectelor cu o valoare mai mică;

În situația în care alocarea unei sesiuni a fost scoasă la licitație pe componente diferite ale aceleiași intervenții, fondurile neutilizate din cadrul unei componente după finalizarea întregului proces de selecție și contestații se utilizează pentru selectarea suplimentară a proiectelor eligibile fără finanțare în ordinea cronologică a etapelor lunare de depunere.

În situația în care una din componente va fi supralicitată, fondurile neutilizate din cadrul unei componente pot fi repartizate pentru finanțarea proiectelor eligibile fără finanțare din cadrul celeilalte componente. Alocarea disponibilă pentru selecția aferentă realocărilor între componentele unei intervenții este reprezentată de disponibilul provenit din diferența dintre alocarea sesiunii aferentă unei alte componente și valoarea publică totală a proiectelor selectate din acesta componentă.

După publicarea raportului de selecție intermediar/lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 7 zile lucrătoare începând cu ziua lucrătoare imediat următoare postării pe pagina de internet AFIR a raportului de selecție intermediar/lunar pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.

Atenție!

Solicitanții pot depune o singură contestație cu privire la rezultatul evaluării după publicarea primului Raport de selecție în care proiectul este inclus. Orice a doua contestație depusă de același solicitant referitoare la un raport de selecție, precum și contestația depusă la un raport de selecție ulterior primului raport în care a fost consemnat rezultatul evaluării vor fi considerate inadmisibile.

Contestațiile se semnează de către solicitant și se depun on-line.

Urmare soluționării contestațiilor comisia de contestații va proceda astfel:

- a) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție Intermediar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent Raportului de selecție Intermediar respectiv, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele din Raportul de selecție lunar al etapei respective, după caz.

b) pentru contestațiile depuse aferente unui Raport de selecție lunar vor fi selectate proiectele cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare aferente intervenției ori mai mare sau egal cu pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art.8 alin.(2) din Regulamentul de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027), după caz. Proiectele eligibile neselectate vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse în cadrul aceleiași sesiuni continue de depunere a proiectelor, după caz, conform Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027).

Urmare publicării raportului de contestații lunar, există posibilitatea întocmirii unui Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile, după caz, conform Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027).

Atenție! Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

IMPORTANT !

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare și soluționare a contestațiilor pentru proiectele aferente intervențiilor de dezvoltare rurală din Planul Strategic PAC 2023-2027 (PS 2023-2027)”, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.ro.

3.2 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru Finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de finanțare”.

ATENȚIE: La momentul încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu trebuie să fie în insolvență. În cazul în care, în urma verificărilor făcute, acesta figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență, nu se contractează și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de **maximum 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple**, respectiv, de **maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții**

complexe, de la transmiterea *Notificării privind selectarea Cererii de finanțare*, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M simple - montaj care presupun echipamente și montajul acestora)/CRFIR (cazul proiectelor cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj și/sau înființare plantație/pepinieră pomicolă) următoarele documente, cu caracter obligatoriu, conform Capitolului 4 - INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE - 4.2 Documentele necesare contractării fondurilor:

1. Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate online.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de finanțare și documentele originale emise de solicitant, convertite în PDF și semnate electronic, la depunerea proiectului).

Atenție!

În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, se va lua decizia de neîncheiere a Contractului de finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc. 14.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Contractul de credit va acoperi valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada existenței valorii totale a cofinanțării private se face **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR/ CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3. Doc. 14.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumire bancă/trezorerie, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR);

4. Doc. 15.1 Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitanții își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5. Doc. 15.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale și sociale). Pentru încheierea contractului de finanțare, reprezentantul legal trebuie să nu figureze cu sancțiuni economico-financiare înscrise în cazierul judiciar.

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, prin intermediul informațiilor suplimentare, la încheierea contractului de finanțare, prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Doc. 16 Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

ATENȚIE! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar beneficiarul este sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc. 17 Proiectul tehnic, pentru proiectele cu C+M care presupun lucrări de construcții – montaj.

8. Doc. 18 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

Atenție!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hârtie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Durata maximă de depunere a documentelor obligatorii de către beneficiar în vederea contractării este de 3 luni/6 luni de la transmiterea notificării de selecție a proiectului, și înainte de semnarea contractului de finanțare.

Pentru depunerea primei tranșe de plată însoțită de documente justificative, termenul este de 6 luni (achiziții simple)/12 luni (construcții-montaj) de la semnarea contractului de finanțare.

Atenție!

Agenția nu va încheia Contractul de finanțare **și se întocmește nota de neîncheiere a contractului de finanțare cu notificarea beneficiarului** în situația în care beneficiarii nu prezintă documentele obligatorii în termenul precizat în Notificare sau dacă în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii contractului de finanțare și/ sau între documentele încărcate online și documentele depuse pe suport de hârtie se vor constata neconcordanțe care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, sau neconcordanțe între rezultatul vizitei pe teren și cele din evaluarea documentară a cererii de finanțare sau dacă figurează în Buletinul Procedurilor de Insolvență cu dosar de insolvență/faliment pe rolul instanțelor de judecată sau în cazul în care se va constata că figurează înregistrați în registrul debitorilor AFIR, cu debite neachitate, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR.

Beneficiarii au obligația să achite integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere și să prezinte dovada achitării integrale a debitului față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere (dacă este cazul), până la semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează pentru Cererile de finanțare selectate, care vizează modernizarea unui punct de lucru, și are loc înaintea încheierii contractului, după ce solicitantul depune documentele solicitate prin Notificarea beneficiarului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare.

Vizita pe teren se va realiza **pentru proiectele selectate la finanțare**, astfel:

☒ Pentru toate Cererile de Finanțare referitoare la **modernizări** (inclusiv dotări), extinderi, renovări; **Numai în cazuri excepționale** atunci când condițiile meteorologice nu permit efectuarea vizitei pe teren, Șeful SAFPD poate decide asupra efectuării sau nu a vizitei pe teren, cu aprobarea Directorului OJFIR/ CRFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea informațiilor.

În cazul în care se constată neconcordanțe care afectează condițiile de eligibilitate, în urma verificării pe teren, se va emite decizia de neîncheiere a contractului de finanțare.

Dacă sunt îndeplinite integral condițiile, în urma primirii și verificării documentelor obligatorii, precum și în urma verificării pe teren (dacă este cazul), Autoritatea Contractantă va proceda la încheierea contractului de finanțare. În acest sens, beneficiarul proiectului selectat pentru finanțare va primi pe adresa de e-mail, contractul de finanțare, însoțit de anexe și documentele atașate, semnat electronic de Autoritatea Contractantă, urmând ca acesta să îl semneze și să transmită Autorității Contractante, prin intermediul platformei informatice, contractul de finanțare însoțit de anexe și documentele atașate, semnate electronic de către reprezentantul legal.

Pentru stabilirea valorii în lei la încheierea Contractului de finanțare se va utiliza cursul euro-leu stabilit de Banca Centrală Europeană, publicat pe pagina web: <http://www.ecb.int/index.html>, valabil la data de 01 ianuarie a anului în care se încheie contractul de finanțare.

Important! Bugetul indicativ din Cererea de finanțare aprobat în urma evaluării Cererii de finanțare devine Anexă la Contractul de finanțare.

Atenție!

Durata de execuție a Contractului de finanțare este de maximum **3 ani (36 de luni)**, în funcție de **data semnării contractului**, pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj și/sau adaptarea la standarde.

Durata de execuție a contractului este de maximum **2 ani (24 luni)**, pentru proiectele de investiții care prevăd doar achiziții simple de utilaje, instalații, echipamente și dotări noi stabilite prin fișa intervenției.

Duratele de execuție prevăzute mai sus **pot fi prelungite conform prevederilor HG nr 1570/2022**, cu acordul prealabil al AFIR și **cu aplicarea penalităților specifice**, prevăzute în Contractul de Finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Durata maximă de execuție de 24/36 luni prevăzută în contractul de finanțare poate fi prelungită, cu acordul prealabil al AFIR, dacă la momentul solicitării, beneficiarii au încasat plăți de minimum 45%, fără a fi luat în calcul avansul primit după verificarea dovezii cofinanțării private pentru finalizarea investiției și cu aplicarea penalităților prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit. În cazul investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene prevăzute în legislația europeană specifică, prelungirea nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Prelungirea duratei maxime de execuție se poate realiza ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare, cu aplicarea penalităților specifice beneficiarilor privați, prevăzute în contractul de finanțare, la valoarea eligibilă nerambursabilă rămasă de plătit.

Autoritatea Contractantă (AFIR) poate aproba suspendarea duratei de execuție a Contractului de Finanțare la solicitarea beneficiarului, în situații de forță majoră sau în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/acorduri/autorizații, după caz, fundamentată de beneficiar cu documente justificative, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora sau pentru circumstanțe excepționale dovedite. Pentru oricare dintre aceste situații, beneficiarul are obligația de a notifica Autoritatea Contractantă și de a fundamenta solicitarea de suspendare cu documente justificative.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA DURATA DE VALABILITATE ȘI DE MONITORIZARE A CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuată de Autoritatea Contractantă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit intervențiilor din PS 2023-2027, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și să nu modifice fundamental investiția realizată prin proiect pe perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare.

IMPORTANT! Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții financiare, respectiv unei instituții de credit sau instituții financiare nebancare înregistrate în registrul special al Băncii Naționale a României, în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, sub forma ipotecării investiției care face obiectul contractului de finanțare, cu înștiințarea și acordul prealabil al AFIR și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză. Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

La depunerea Cererii de finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul AFIR a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

Atenție! Beneficiarii finanțării nerambursabile obținută prin intervenția DR 14 din FEADR 2023-2027 au obligația respectării prevederilor din Ghidul de Utilizare a Elementelor de Identitate Vizuală, versiunea 3 și condițiilor specifice din Anexa II la Contractul de finanțare încheiat cu AFIR cu privire la asigurarea publicității și transparenței utilizării fondurilor europene raportat la valoarea sprijinului financiar acordat.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Beneficiarul poate opta pentru avans de până la maximum 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă, la data depunerii Cererii de finanțare sau poate solicita acordarea avansului după semnarea contractului de finanțare, pe parcursul implementării proiectului, în condițiile prevăzute în Instrucțiunile de plată, anexă la Contractul de finanțare.

Avansul se acordă la solicitarea beneficiarului după semnarea Contractului de finanțare, conform prevederilor art. 44 al Regulamentului (UE) 2116/2021, din 2 decembrie 2021 privind finanțarea,

gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 și a legislației naționale în vigoare, prin aprobarea AFIR .

Beneficiarul poate solicita avansul după semnarea Contractului de finanțare și numai după avizarea favorabilă a achiziției majoritare de către AFIR. În cazul beneficiarilor privați care derulează achiziții directe utilizând Baza de date cu prețuri de referință AFIR, avansul se acordă pe baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului/echipamentului respectiv, prezentat de beneficiarul privat la momentul solicitării avansului.

Pentru a beneficia de avans beneficiarul este obligat să depună o garanție în procent de 100% din valoarea avansului, prezentată sub formă de scrisoare de garanție bancară, care **se depune odată cu Dosarul cererii de plată a avansului**. Beneficiarul trebuie să justifice valoarea avansului încasat, pe bază de documente justificative conform cerințelor Autorității Contractante prezentate în Instrucțiunile de plată, până la expirarea duratei de implementare a proiectului prevăzută în Contractul de Finanțare.

Garanția aferentă avansului trebuie să producă efecte pe întreaga perioadă cuprinsă între data cererii de acordare a avansului și data expirării duratei de execuție a contractului de finanțare.

În cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, justificată pe bază de documente, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește valoarea avansului acordat, garanția poate fi eliberată.

La cerere, Autoritatea Contractantă va notifica instituția emitentă a garanției cu privire la finalizarea proiectului, justificarea utilizării integrale a avansului acordat beneficiarului și faptul că garanția poate fi eliberată.

Sumele reprezentând avansuri acordate și nejustificate la termenele stabilite prin contractul de finanțare, precum și în cazul în care se procedează la încetarea contractului de finanțare, înainte de finalizarea implementării proiectului, la solicitarea beneficiarului sau din inițiativa Autorității Contractante, înainte de expirarea termenului de valabilitate a garanției pentru care nu s-a obținut prelungirea acesteia, se recuperează de Autoritatea Contractantă prin executarea garanției, cu perceperea de dobânzi și penalități calculate și datorate pentru perioada cuprinsă între data acordării avansului și data recuperării integrale a acestuia.

În cazul în care beneficiarul nu prezintă Autorității Contractante dovada prelungirii termenului de valabilitate a garanției cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de expirarea valabilității acesteia, Autoritatea Contractantă va proceda de îndată la executarea garanției.

Recuperarea sumei reprezentând avansul acordat și nejustificat se face prin plată voluntară (5 zile lucrătoare), cât și prin executarea garanțiilor de către Autoritatea Contractantă (după caz), cu perceperea de dobânzi și penalități.

Beneficiarul care a încasat avans de la Autoritatea Contractantă și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție a Contractului de finanțare, este obligat să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară care să acopere noul termen de execuție solicitat la prelungire.

ATENȚIE!

AFIR efectuează plăți beneficiarilor, inclusiv plata avansului, după cum urmează:

- a) în cazul persoanelor juridice, altele decât instituții publice în conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului sau la instituții de credit din România;**

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare în cursul duratei de valabilitate a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Beneficiarul poate solicita doar modificări care nu afectează eligibilitatea, selecția, funcționalitatea și obiectivul proiectului (de ex. nu se vor accepta modificări și înlocuiri de clădiri, schimbarea locației și a obiectivelor).
- ✓ Modificarea contractului se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului, și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitolu bugetare de cheltuieli eligibile.
- ✓ Beneficiarul va transmite Autorității Contractante bugetul modificat, prin intermediul unei notificări în care justifică modificarea, însoțit de devizul general și devizul pe obiecte refăcute, în termen de maxim 10 zile lucrătoare de la data modificării acestuia, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

Atenție! Solicitățile de modificare a contractului se încarcă și se transmit exclusiv din contul fiecărui beneficiar deschis în cadrul portalului www.afir.ro.

Important!

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la intervenția din PS 2023-2027 pentru care depune proiectul în cadrul PS 2023-2027 în vederea selectării pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în Contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Dacă pe parcursul perioadei de valabilitate a contractului se constată că obiectivele/componentele investiției pentru care s-a acordat sprijinul financiar nerambursabil au fost înstrăinate (prin orice tip de act juridic care produce efectul transmiterii proprietății sau a oricăruia dintre atributele acesteia), contravaloarea ajutorului financiar public nerambursabil va fi recuperată integral.

În situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute în Contractul de Finanțare, recuperarea sprijinului financiar se realizează în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire a acestora.

Dacă neîndeplinirea obligațiilor contractuale afectează eligibilitatea proiectului sau condițiile de selectare care ar fi determinat nefinanțarea acestuia, recuperarea sprijinului financiar se realizează

integral împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare, și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

În cazul constatării stării de insolvență în cazul beneficiarului, pe parcursul derulării contractului de finanțare, AFIR va declanșa procedura de constatare nereguli, de constituire și recuperare a debitului, conform prevederilor Contractului de Finanțare și ale OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și înscrierea la masa credală cu titlurile de creanță emise anterior intrării în insolvență în termenele și condițiile stabilite conform Legii nr. 85/2014 cu modificările și completările ulterioare.

În cazul încălcării clauzelor contractului de finanțare, nerespectării condițiilor de eligibilitate și/sau de selecție pentru care proiectul a fost selectat și contract, se aplică procedura de încetare a contractului de finanțare și de recuperare a ajutorului financiar nerambursabil acordat.

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

3.3 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR cu privire la achiziția derulată.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PS 2023-2027 se va derula on-line pe site-ul www.afir.ro, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.ro.

Atenție!

Trebuie să aveți în vedere ca derularea/ finalizarea, **inclusiv avizarea din partea AFIR** a procedurii de achiziții să se realizeze înainte de îndeplinirea termenului de depunere a primei tranșe de plată, respectiv 6/12 luni de la încheierea Contractului de Finanțare.

Procedurile de achiziții pentru serviciile de consultanță, proiectare, studii teren, întocmirea Studiilor de Fezabilitate/documentațiilor de avizare a lucrărilor de intervenție necesare întocmirii Cererii de Finanțare se vor derula, după cum urmează:

- ✓ **Contractele < =15.000 EURO**, fără TVA, se pot adjudeca prin atribuire directă, conform Bugetului indicativ.
- ✓ **Contractele > 15.000 EURO**, fără TVA, **conform Bugetului indicativ**, pentru servicii de consultanță și servicii pentru întocmirea Studiilor de Fezabilitate derulate anterior încheierii

Contractului de Finanțare cu AFIR, procedura de achiziții se va derula on-line cu respectarea prevederilor Manualului de achiziții pentru beneficiarii privați postat pe site-ul AFIR.

Atenție!

Alegerea tipului de procedura se stabilește în funcție de valoarea totală a serviciilor, bunurilor sau lucrărilor de același tip (valoare eligibilă + neeligibilă). Trebuie avut în vedere faptul că serviciile/bunurile au CPV-uri diferite, ceea ce înseamnă că tipul procedurii de achiziții nu poate fi limitată la nivelul liniei bugetare.

Cu toate acestea, în cazul în care beneficiarul optează pentru derularea procedurii cu o singură ofertă pentru achiziții de bunuri/servicii diferite care corespund liniilor bugetare enumerate anterior și care au coduri CPV diferite, experții vor verifica dacă bunurile/serviciile respective răspund unor necesități diferite (ex: mobile, componente IT) și se poate folosi într-adevăr modalitatea de achiziție menționată (o singură ofertă), sau dacă s-a încercat eludarea procedurii de selecție de oferte în scopul divizării achizițiilor de servicii sau bunuri.

O astfel de excepție de la regulă este linia bugetară 3.7.1, unde consultanța poate fi împărțită în două contracte, în etape diferite (ani) diferiți. În cazul în care valoarea totală a liniei depășește suma de 30 mii de euro, procedura de adjudecare se poate realiza prin încredințare directă pentru primul contract cu valoare de până la 15.000 de euro, iar pentru contractul al doilea, în cazul în care valoarea depășește 15.000 de euro, să se facă prin selecție de oferte.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde construcții montaj, nu poate demara execuția lucrărilor fără avizul favorabil privind verificarea proiectului tehnic ce se va realiza la momentul încheierii Contractului de Finanțare.

Atenție!

Solicitanții care au desfășurat licitații prin procedura „o singură ofertă” vor încărca dosarele pe portalul on-line de achiziții după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR. Verificarea și avizarea dosarelor de achiziții în mediul on-line se va efectua la nivelul OJFIR pentru proiectele fără construcții montaj (proiecte care presupun achiziții simple de bunuri și echipamente cu sau fără montaj, servicii) și la nivel CRFIR pentru proiectele cu construcții montaj (proiecte care presupun achiziții complexe care prevăd lucrări de construcții-montaj care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții), prin intermediul departamentelor de specialitate, numai după ce solicitantul va semna Contractul de Finanțare cu AFIR.

Solicitantul are posibilitatea să demareze procedurile de achiziții pentru serviciile sus menționate prin modulul de achiziții on-line înainte sau începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, avizarea dosarelor de achiziții realizându-se ulterior semnării Contractului de Finanțare cu AFIR.

Atenție!

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/contractorilor/beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale.

Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între acționarii/asociații beneficiarului privat și ofertanții acestuia, între membrii comisiile de evaluare și ofertanti:

Actionariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanti:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Ofertantul câștigător deține pachetul majoritar de acțiuni în două firme participante pentru același tip de achiziție (OUG 66/2011, cu modificările și completările ulterioare);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul II sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private -anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- a. Nediscriminarea;
- b. Tratatul egal;
- c. Recunoașterea reciprocă;

- d. Transparența;
- e. Proportionalitatea;
- f. Eficiența utilizării fondurilor;
- g. Asumarea răspunderii.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro, înainte de semnarea Contractului de Finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile Manualului de achiziții postat pe pagina de internet AFIR la momentul demarării procedurii.

3.4 PLATA

Beneficiarul va depune odată cu semnarea Contractului de Finanțare și un Grafic de eşalonarea anuală a plăților, acesta având obligația respectării graficului depus respectiv depunerea dosarelor cerere de plată de valoarea asumată pentru fiecare an calendaristic. Această eşalonare trebuie respectată în vederea îndeplinirii indicatorilor de realizare aferenți intervenției. Nerespectarea Graficului de eşalonare anuală a plăților conduce la aplicarea unei penalități care v-a fi calculată și aplicată conform Instrucțiunilor de Plată anexa la Contractul de Finanțare.

Pentru toate investițiile (noi și modernizare) se vor prezenta la **prima cerere de plată** următoarele documente care validează faptul că investiția propusă respectă legislația în vigoare, aplicabilă proiectului:

1. Document emis de DSP județeană pentru investiția propusă, dacă este cazul
2. Document emis de DSVSA pentru investiția propusă (dacă nu a fost depus în etapa de evaluare împreună cu documentul emis de către DSVSA din care să rezulte îndeplinirea elementelor de biosecuritate superioară.)
3. Document emis de Autoritatea Competentă de Mediu pentru investiția propusă.

Atenție!

După expirarea termenului prevăzut pentru depunerea primei cereri de plată, și în cazul în care documentele menționate mai sus nu sunt prezentate, Contractul de Finanțare va fi reziliat.

În cazul în care beneficiază de avans de maxim 50% din valoarea ajutorului financiar nerambursabil, beneficiarul poate depune cererea de plată pentru avans după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra achiziției majoritare (inclusiv prin prezentarea contractului de vanzare cumparare în cazul achiziției prin Baza de Date cu prețuri de referință a AFIR) și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

Beneficiarul trebuie să depună AUTORIZAȚIA DE CONSTRUIRE pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări) la prima tranșă de plată în care solicită spre autorizare și cheltuieli cu lucrări atât pentru lucrările de bază cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu (acolo unde este cazul).

În cazul investițiilor care presupun **achiziții simple** care **nu** necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, beneficiarul este obligat să depună o tranșă de plată în maxim de 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare.

Beneficiarul a cărui investiție cuprinde lucrări de **construcții montaj** care necesită autorizație de construire conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții este obligat să depună o tranșă de plată în termen de maxim 12 luni de la data semnării contractului de finanțare.

Termenul de 6 luni, respectiv 12 luni prevăzut pentru depunerea primei tranșe de plată poate fi prelungit cu maxim 6 luni, cu condiția achitării penalităților prevăzute în contractul de finanțare.

Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ (vezi Anexa V la Contractul de finanțare) pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro.

Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării Cererii de plată eligibile.

Nerespectarea obligațiilor din angajamentul legal poate duce la reducerea/ recuperarea sprijinului, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/2116. Art. 59, alineatul (1) litera (d) și articolul 59 alineatul (5):

- Statele membre adoptă toate actele cu putere de lege și actele administrative pentru aplicarea unor sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern.
- Statele membre iau măsuri de precauție adecvate care să asigure faptul că sancțiunile aplicate sunt proporționale și adaptate în funcție de gravitatea, amploarea, persistența sau caracterul repetitiv ale neconformității constatate.

În acest sens, AFIR a instituit în cadrul procedurilor de lucru, în procesul de autorizare al cererilor de plată depuse în cadrul unui proiect, un sistem de sancțiuni care vor fi aplicate proporțional pe baza analizei neconformităților prin prisma gravității, extinderii, persistenței și recurenței care vor fi raportate la recuperarea parțială sau totală a sprijinului acordat pe proiect.

Sancțiunile sunt stabilite astfel încât să fie proporționale cu neconformitățile identificate, încadrate după cum urmează:

1. GRAVITATEA unei neconformități depinde în special de importanța consecințelor acesteia, având în vedere obiectivele urmărite în proiecte sau obligațiile care nu au fost respectate.
2. AMPLOAREA/ EXTINDEREA: efectul încălcării asupra proiectului, se extinde neconformitatea la o parte din proiect.
3. PERSISTENȚA: perioada/ durata pe care se întind efectele încălcării.
4. RECURENȚA: același beneficiar a încălcat o obligație similară sau nu a îndeplinit un criteriu similar, în cadrul aceleiași scheme/ intervenții sau al unei scheme/ intervenții similare sau al aceluiași tip de operațiune, în sensul prevederilor art. 3 (4) din Reg 2115/2021).

Beneficiarii PS PAC 2023-2027 care urmează să semneze contractele de finanțare, vor lua cunoștință despre modul de aplicare al sistemului de sancțiuni în procesul de contractare și autorizare a cererilor de plată.

4.1 DOCUMENTELE NECESARE ÎNTOCMIRII CERERII DE FINANȚARE

Vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE INTERVENȚIEI DR 14, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție și primirea Notificării de selecție la momentul contractării, se vor bifa căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA MOMENTUL CONTRACTĂRII. Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi încărcate on-line.

Documentele în baza cărora se va evalua Cererea de finanțare:

Doc. 1. a) STUDIUL DE FEZABILITATE (SF) conform HG 907/2016 cu modificările și completările ulterioare **(se va depune doar în cazul achizițiilor complexe/construcții și montaj)**

Important!

- numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță în Studiul de fezabilitate cheltuielile privind consultanța sunt eligibile;
- devizul general și devizele pe obiect trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și ștampilate de elaboratorul documentației;
- se va atașa „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului;
- se va detalia capitolul 3 – Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică și capitolul 5 – Alte cheltuieli, prin devize care să justifice în detaliu sumele respective, cât și pentru a putea fi urmărite în etapa de achiziții și autorizare plăți;
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- pentru servicii se vor prezenta devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experți, ore/ expert, costuri/ oră), care vor fi corelate cu ofertele conforme.

- În cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

- Pentru lucrările prevăzute în proiect se întocmește declarația proiectantului semnată și ștampilată privind sursa de prețuri.

1.b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente

1.c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.

1.d) ANEXA C format PDF inteligent - pentru persoane juridice cât și cele cu statut juridic de PFA, I.I. sau I.F.

ATENȚIE! În cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, se atașează la Studiul de Fezabilitate, obligatoriu **Expertiza tehnică de specialitate** asupra construcției existente și/ sau **Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor.**

Utilizarea documentului PDF inteligent, ca anexă la Cererea de Finanțare, implică încărcarea acestuia fără a mai fi listat.

Doc. 2. DOCUMENTE PROPRIETATE/FOLOSINȚĂ PENTRU EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ:

a) Documente solicitate pentru terenul agricol în cazul înființării plantatiilor și pepinierelor pomicole

Copie după documentul autentificat la notar care atestă dreptul de proprietate (a1) asupra terenului agricol și/sau tabel centralizator **(a2)** emis de Primărie semnat de persoanele autorizate conform legii, conținând sumarul contractelor de arendare cu suprafețele pe care va fi realizată investiția luate în arendă, pe categorii de folosință, perioada de arendare și/sau contractul de concesiune, cu o valabilitate de minimum 10 ani pentru plantatiile pomicole și 5 ani pentru pepiniere pomicole începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare. **(a3) Contractul de concesiune** va fi însoțit de adresa emisă de concedent și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces).

și/sau

(a4) Document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afectățune

Verificarea suprafețelor agricole se face de către evaluatorul AFIR prin consultarea sistemelor informatice APIA.

b) Documente solicitate pentru imobilul (clădirile și/sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile

În cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu modernizări/extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte ce presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă de minim 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare.

- **b1) Actul de proprietate asupra clădirii sau contract de concesiune sau alt document încheiat la notar** care să certifice dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare în cazul clădirilor asupra cărora se intervine cu investiții de modernizare/extindere și a terenurilor pe care se vor realiza investiții ce presupun lucrări de construcții montaj, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

- **b2) Documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului, contract de concesiune sau alt document încheiat la notar** care să certifice dreptul de folosință al terenului pe o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii Cererii de Finanțare, care să confere titularului dreptul de execuție a lucrărilor de construcții, după caz, în acord cu precizările din Studiul de Fezabilitate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere tipul de investiție propusă prin proiect.

b3) Documente care dovedesc deținerea în proprietate a terenurilor agricole, pentru solicitanții care se autoscorează în cadrul principiului proprietății. Exemple de documente proprietate: contract de vânzare-cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar,

hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar, contract de aport în natură la capital al asociațiilor prin care se aduce proprietatea asupra terenurilor, **document notarial care atestă constituirea patrimoniului de afecțiune**).

Contractul de concesiune va fi însoțit de **adresa emisă de concedent** și trebuie să conțină:

- situația privind respectarea clauzelor contractuale și dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;
- suprafața concesionată la zi (dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea, și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces) pentru terenul pe care este amplasată clădirea.

Atenție!

Pentru construcțiile și/sau terenul ce fac/face obiectul Cererii de finanțare, solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice dreptul acestuia de a obține, potrivit legii, autorizația de construire/ desființare:

- dreptul real principal (drept de proprietate, drept de administrare, uz, uzufruct, superficie, servitute) dobândit prin: act autentic notarial, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, contract de aport în natură la capital al asociațiilor prin care se aduce proprietatea asupra terenurilor, hotărâre judecătorească, lege. În cazul dreptului de superficie se acceptă act de superficie încheiat în formă autentică de un notar public;

- drept de creanță, definit conform Legii nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată cu modificările și completările ulterioare pentru terenul pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru construcțiile cu caracter provizoriu, definite conform Legii nr. 50/1991, republicată cu modificările și completările ulterioare, solicitantul poate prezenta și un contract de arendă/ comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul în care una din părți este o autoritate publică nu este necesară autentificarea contractului prin care se transmite dreptul de folosință.

În cazul prezentării contractului de comodat/locațiune pentru anexele reprezentând adăposturi pentru animale, solicitantul va prezenta documentul autentificat la notar și acordul expres al proprietarului pentru extinderea/modernizarea construcției.

În cazul modernizării/extinderii construcției se va prezenta și Raport de expertiză tehnică.

- **c1) Document care să certifice că nu au fost finalizate lucrările de cadastru**, pentru proiectele care vizează investiții de lucrări privind construcțiile noi sau modernizări ale acestora.

AFIR va obține Extrasul de Carte Funciară aferent imobilului (teren/clădire) pe baza datelor cadastrale înscrise de către solicitant în Cererea de Finanțare în secțiunea dedicată. Dacă în Cartea Funciară există notat sechestrul asigurator sau un sechestrul judiciar, AFIR va solicita informații suplimentare cu privire la menținerea sau ridicarea sechestrului, acest aspect fiind element de eligibilitate al proiectului.

- **c2) Acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.**

Atenție! Se va depune în situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (gajat pentru un credit).

d) Documente pentru efectivul de animale deținut în proprietate:

- **d1) Extras din Registrul Exploatației** emis de ANSVSA/ DSVSA/ANZ cu cel mult 30 de zile înainte de data depunerii CF, din care să rezulte efectivul de animale deținut, însoțit de formular de mișcare ANSVSA/ DSVSA (Anexa 4 din Normele sanitare veterinare ale Ordinului ANSVSA nr. 40/2010); Formularul de mișcare se depune dacă există diferențe dintre mențiunile din SF, Cererea de Finanțare și extrasul din Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA.

Adeverință eliberată de medicul veterinar de circumscripție veterinară, pentru exploatațiile agricole care dețin păsări și albine, actualizată cu cel mult 30 zile calendaristice înaintea depunerii cererii de finanțare din care să rezulte: efectivul de păsări deținut, numărul familiilor de albine și data înscrierii solicitantului în Registrul Exploatației sau **Copia adeverinței emisă de ANZ** din care să rezulte codul de identificare a stupinei și stupilor, numărul familiilor de albine;

- **d2) Certificatul zootehnic/de origine eliberat de Asociațiile/Organizațiile crescătorilor de animale, acreditate pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic pentru animalele de rasă (indigene) menționate în Anexa nr. 14 la Ghidul solicitantului/document de la Agenția Națională pentru Zootehnie (ANZ)/document emis de entități autorizate de ANZ, la momentul depunerii cererii de finanțare. Lista organizațiilor și asociațiilor se regăsește pe pagina de internet a ANZ (<https://www.anarz.eu/>).**

Doc. 3 PENTRU UNITĂȚILE CARE SE MODERNIZEAZĂ

3.1 AUTORIZAȚIE SANITARĂ/NOTIFICARE de constatare a conformității cu legislația sanitară emisă pentru unitățile care se autorizează/avizează conform legislației în vigoare/AUTORIZAȚIE SANITARĂ de funcționare în baza declarației pe propria răspundere.

3.2 AUTORIZAȚIE DE MEDIU emisă de autoritatea competentă de mediu

Atenție! În cazul în care solicitantul prezintă autorizații de funcționare, acestea trebuie eliberate/vizate cu cel mult un an în urmă față de data depunerii Cererii de Finanțare. Data de emitere a Notelor de Constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea momentului contractării.

3.3 AUTORIZAȚIE ANZ (pentru stupinele de elită și stupinele de multiplicare)

Doc. 4 ÎN CAZUL PROIECTELOR CARE INCLUD ȘI INVESTIȚII PRIVIND IRIGAȚIILE:

4.1 AVIZ DE GOSPODARIREA APELOR/ NOTIFICAREA DE ÎNCEPERE A EXECUTIEI în cazul investițiilor noi

Sau

AUTORIZAȚIE DE GOSPODARIRE / NOTIFICARE DE PUNERE ÎN FUNCȚIUNE, în cazul funcționării sistemului de irigații.

4.2 Aviz emis de ANIF (dacă este cazul)

4.3 Document emis de OUAİ privind acordul de branșare (dacă este cazul)

4.4 Document privind acordul de branșare emis de entitatea care administrează sursa de apă (dacă este cazul). În acest caz, acordul de branșare va fi însoțit și de copia avizului/autorizației de gospodărire a apelor a entității care administrează sursa de apă. Acest document trebuie să menționeze faptul că entitatea care administrează sursa de apă o poate utiliza pentru irigații și să indice care este cantitatea autorizată pentru utilizarea în irigații.

Doc. 5 AUTORIZAȚIA PENTRU PRODUCEREA, PRELUCRAREA ȘI COMERCIALIZAREA SEMINTELOR ȘI MATERIALULUI SĂDITOR

Atenție! Autorizația pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor certificate este eliberată de Inspectoratul Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor (ITCSMS), pentru soiurile care se regăsesc în Catalogul soiurilor românești (ISTIS).

Doc. 6 PROIECT TEHNIC DE ÎNFIINȚARE A PLANTAȚIEI POMICOLE elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă în conformitate cu legislația națională .

Proiectul se va depune inclusiv pentru proiectele care prevăd reconversia plantațiilor pomicole!

Pentru proiectele care vizează înființare de pepiniere pomicole și cultura de căpșuni nu se solicită proiect de înființare.

Doc. 7 AUTORIZAȚIA DE PLANTARE (la depunerea cererii de finanțare)

Pentru plantațiile de pomi cu suprafața mai mare de 2 ha și pentru plantațiile de arbuști fructiferi cu suprafața mai mare de 0,5 ha autorizația de plantare se eliberează în baza unui proiect de înființare a plantației pomicole elaborat de persoane autorizate și avizat de Institutul de cercetare-dezvoltare pentru pomicultură sau de stațiunea de cercetare-dezvoltare pomicolă din zonă.

Solicitanții care detin o plantație pomicolă înființată de mai mult de 3 ani la momentul solicitării sprijinului, dar care nu a intrat pe rod, vor prezenta și **autorizația de plantare** pentru plantația deținută deja.

Doc. 8 AUTORIZAȚIA DE DEFRIȘARE (la depunerea cererii de finanțare)

Defrișarea plantațiilor de pomi și arbuști fructiferi de interes comercial aparținând persoanelor fizice sau juridice se face numai în baza autorizației de defrișare eliberate de direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și, respectiv, a municipiului București, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare (cu maxim 3 ani înaintea solicitării sprijinului, pentru speciile și suprafața prevăzută prin proiect a fi replantată.).

Doc. 9 Document din care să rezulte că materialul de plantare fructifer este inclus în Cataloagele oficiale ale statelor membre UE sau care se regăsesc în cataloagele producătorilor comerciali de material de plantare fructifer

Doc. 10 Documente solicitate pentru calitatea de membru al unei forme asociative cu rol economic - Societatea cooperativă conform legii nr. 1/2005/ Cooperativă agricolă conform legii nr. 566/2004 /Grupul de producători/Organizația de producători

– a) Adeverință eliberată de către societatea cooperativă/cooperativă agricolă din care să reiasă că solicitantul este membru cooperativ/cooperator acționar/cooperator asociat, în funcție de legislația pe care a fost constituită, al unei societăți cooperative înființate conform Legii 1/2005, sau membru cooperativ acționar/cooperator asociat al unei cooperative agricole înființate conform Legii nr. 566/2004, , însoțită de statutul societății cooperative/ cooperativei agricole. -

sau

- b) Statutul și/sau Actul constitutiv, după caz, care să ateste calitate de membru al grupului sau organizației de producători, recunoscute de către MADR publicate la adresa: <https://madr.ro/grupurile-de-producatori-si-organizatiile-recunoscute-in-romania.html>

Informațiile referitoare la membrii cooperatori (conform Legii nr. 1/2005), precum și la membrii cooperatori acționari (conform legii nr. 566/2004) vor fi verificate în ONRC, iar în cazul neactualizării informațiilor în ONRC cu privire la calitatea de membru cooperativ (conform Legii nr. 1/2005) sau de membru cooperativ acționar (conform legii nr. 566/2004), solicitantul va face dovada, la depunerea CF, a inițierii (anterior depunerii CF) demersurilor de modificare a statutului. Astfel, solicitantul va putea face dovada actualizării în ONRC a statutului la contractare (etapă în care evaluatorul AFIR va face verificarea în baza de date a ONRC

Doc. 11 Documente contabile pentru proiectele care dețin plantații care nu au intrat pe rod (Proces-Verbal pentru recepția plantației, documente pentru înregistrarea plantației în contabilitate, e.t.c.)

Doc. 12 Document care dovedește că solicitantul deține calificare pentru ramura agricolă vizată prin proiect în domeniul/specializarea agricol/ă:

12.1 Diplomă de studii superioare (licență/master) sau adeverința de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă/situația școlară, diploma fiind prezentată în etapa de contractare:

- a) diploma de licență sau
- b) diploma de master

sau

12.2 Dovada absolvirii de studii medii (liceu agricol, obligatoriu cu diploma de bacalaureat)/ a unor studii postliceale (diploma de absolvire studii postliceale) pentru ramura agricolă vizată prin proiect (obiectul de activitate al proiectului);

- a) diploma de bacalaureat sau,
- b) diploma de absolvire studii postliceale

sau

12.3 Dovada finalizării cursurilor unui liceu agricol (fără diplomă de bacalaureat)/a finalizării unui curs de calificare pentru ramura agricolă vizată prin proiect, cel puțin Nivel I de calificare, conform legislației aplicabile la momentul acordării certificatului de calificare profesională:

- a) certificat de calificare ce atestă formarea profesională sau
- b) certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări, sau

- c) certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA care conferă cel puțin Nivel I de calificare

În cazul certificatelor de competențe profesionale/certificatelor de calificare, acolo unde nu se poate stabili nivelul de calificare, în cadrul procesului de evaluare, se vor solicita clarificări Autorității Naționale pentru calificări (ANC).

Atenție!

Diplomele de studii/CertIFICATELE vor fi emise de către o instituție autorizată/acreditată de Ministerul Educației și Cercetării, iar documentul care atestă formarea profesională, trebuie să fie recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări.

Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare.

Nivelul I de calificare presupune minimum 360 de ore de curs pentru cei care au urmat cursuri până la 1 ianuarie 2016, iar în cazul celor care au urmat cursuri după 1 ianuarie 2016, minimum 180 de ore de curs.

Documentele doveditoare privind deținerea de competențe minime în raport cu proiectul pentru îndeplinirea criteriului de eligibilitate sunt obligatorii a fi depuse la cererea de finanțare.

În cazul în care, la depunerea Cererii de finanțare nu este emis documentul de absolvire a cursului, va fi acceptată adeverința de absolvire a cursului **sub condiția prezentării certificatului/diplomei/atestatului de absolvire a cursului sau a unui document echivalent acestora în original în etapa de contractare.**

sau

În cazul în care solicitantul a absolvit în ultimele 12 luni până la depunerea Cererii de finanțare, cursurile unei instituții de învățământ și nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară disponibilă, sub condiția prezentării diplomei în original în etapa de contractare.

12.4 EXTRAS DIN REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ A SALARIAȚILOR care să ateste înregistrarea contractului individual de muncă.

Doc. 13. ALTE DOCUMENTE JUSTIFICATIVE (SE VOR SPECIFICA DUPĂ CAZ) pe care solicitantul le poate aduce în scopul susținerii proiectului: (de ex. copia Autorizației de gospodărire a apelor a ANIF/entității care gestionează corpul de apă/ infrastructura de irigații la care se brânșează solicitantul etc. document justificativ aferent fermelor zootehnice nepopulate, document justificativ privind o situație de calamitate, document justificativ privind comercializarea producției la nivel local, document emis de DSVSA cu mențiunea investițiilor în biosecuritate superioară, oferte pentru justificarea sumelor menționate în Bugetul indicativ, fișa mijlocului fix și lista de inventar etc.)

Atenție!

Evaluarea Cererii de finanțare din punct de vedere al eligibilității și al verificării criteriilor de selecție va include și consultarea informațiilor referitoare la solicitant și exploatarea agricolă, deținute de instituțiile abilitate (ex: ANSVSA, APIA, MADR, ONRC, ANAF, ANCPI, etc).

4.2 DOCUMENTELE NECESARE ÎNCHEIERII CONTRACTULUI:

După aprobarea Raportului de selecție/ Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, AFIR notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

Atenție!

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 3 luni pentru proiecte care vizează achiziții simple, respectiv, de maxim 6 luni pentru proiecte care vizează achiziții complexe, de la transmiterea Notificării privind selectarea cererii de finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M) /CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1.Dosarul original după care s-a scanat, pentru conformitatea documentelor încărcate on-line.

Solicitanții vor prezenta în dosarul pe suport de hârtie doar documentele care au fost scanate și cele originale emise de alte entități pentru conformitate. Nu se vor depune Cererea de Finanțare și nici documentele originale emise de către solicitant, care au fost convertite în PDF și semnate electronic la depunerea proiectului. În cazul în care se vor constata neconcordanțe în urma verificării documentelor solicitate în vederea încheierii Contractului de Finanțare și/sau între documentele încărcate on-line și documentele depuse pe suport de hârtie, care pot afecta criteriile de selecție sau condițiile de eligibilitate, Cererea de Finanțare se va declara neeligibilă/neselectată pentru finanțare, cu consecința neîncheierii Contractului de Finanțare și încadrarea proiectului cu statut de contract neîncheiat.

2. Doc. 14.1 Documente care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie) acordat în vederea implementării proiectului.

Contractul de credit va acoperi valoarea totală a cofinanțării private.

În cazul în care dovada existenței valorii totale a cofinanțării private se face prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată și va viza justificarea modului de utilizare a sumei din extrasul de cont reprezentând dovada cofinanțării private, respectiv că suma din soldul contului beneficiarului, conform extrasului emis cu cel mult 15 zile înainte de data depunerii primei cereri de plată și suma cheltuielilor aferente proiectului realizate până la acel moment, acoperă 50% din valoarea cofinanțării private.

În cazul depunerii a două sau mai multor cereri de finanțare pe intervenții diferite, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească, în etapa de contractare, existența cofinanțării private, pentru toate proiectele care au fost selectate și notificate pentru care

solicitantul are în vedere încheierea contractelor de finanțare în limita impusa de prevederile HG 1570/2022.

3. Doc. 14.2 Adresă emisă de bancă/ trezorerie cu datele de identificare ale acesteia și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea băncii/ trezoreriei și, codul IBAN al contului de operațiuni cu AFIR).

4. Doc. 15.1 Certificat care să ateste lipsa datoriilor restante locale, valabile la data încheierii contractului, emise de către primăriile pe raza cărora solicitantii își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

5. Doc. 15.2 Graficul de eșalonare a datoriilor către bugetul consolidat (în cazul în care beneficiarul figurează cu datorii restante fiscale).

În vederea semnării contractului de finanțare, în baza acordului reprezentantului legal, exprimat în cererea de finanțare, pentru consultarea bazei de date a IGPR și ANAF, AFIR obține certificatul care atestă lipsa datoriilor restante fiscale și sociale pentru beneficiar și extrasul de pe cazierul judiciar al reprezentantului legal.

În situația în care AFIR nu poate consulta baza de date a celor două instituții, se va solicita beneficiarilor, la încheierea contractului de finanțare, prin informații suplimentare prezentarea certificatului de atestare fiscală și a cazierului judiciar.

6. Doc. 16. Graficul de eșalonare anuală a plăților asumat de beneficiar.

Atenție! Beneficiarul este obligat să respecte Graficul de esalonare anuală a plăților asumat prin Contractul de Finanțare, pe toată durata de implementare a proiectului, în caz contrar fiind sancționat conform prevederilor Contractului de Finanțare.

7. Doc. 17 Proiectul tehnic, dacă este cazul.

8. Doc. 18 Copie act de identitate al reprezentantului legal al beneficiarului.

4.3 LISTA FORMULARELOR DISPONIBILE PE SITE-UL AFIR – www.afir.ro

Dosarul CERERII DE FINANȚARE:

- **Cererea de finanțare – Anexa 1** (document care reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintează AFIR în vederea obținerii finanțării);
- **Contractul de finanțare – Anexa 2** (document cadru care reglementează acordarea fondurilor nerambursabile între AFIR și beneficiarul fondurilor nerambursabile);

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- **Cererea de plată pentru avans** (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);

- ✚ **Cererea de plată** (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- ✚ **Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată** (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- ✚ **Declarația de cheltuieli** (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- ✚ **Declarația pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de AFIR și nu pot fi furnizate de AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de plată, publicate pe pagina de internet a AFIR www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 14);
De asemenea, în pagina de internet a AFIR, www.afir.ro, puteți consulta și descărca:
- ✚ **Fișa intervenției** (Investiții prin FEADR – DR 14);
- ✚ **Actele normative utile** (Informații utile – Acte normative – Legislație specifică FEADR).

Toate formularele prezentate al căror format este elaborat de AFIR pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro – Investiții PS 2023-2027 – DR 14 Investiții în fermele de mici dimensiuni) sau pot fi solicitate de la sediile AFIR din țară.

4.4 REGULI PRIVIND TRANSPARENȚA ȘI PUBLICAREA INFORMAȚIILOR REFERITOARE LA BENEFICIARI

Potrivit prevederilor art. 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116, pe site-ul web al AFIR se publica informațiile referitoare la beneficiarii FEADR, astfel:

AFIR publică pe site-ul de internet lista operațiunilor selectate pentru sprijin din FEADR și actualizează lista respectivă cel puțin la fiecare patru luni. Fiecare operațiune are un cod unic. Lista conține următoarele date:

- a) în cazul persoanelor juridice, denumirea beneficiarului și, în cazul unei achiziții publice, denumirea contractantului;
- b) în cazul în care beneficiarul este o persoană fizică, prenumele și numele;
- c) denumirea operațiunii;
- d) scopul operațiunii și realizările preconizate sau efective ale acesteia;
- e) data de începere a operațiunii;
- f) data preconizată sau efectivă de încheiere a operațiunii;
- g) costul total al operațiunii;
- h) fondul vizat;
- i) obiectivul specific vizat;
- j) rata de cofinanțare a Uniunii;

k) indicatorul de localizare sau datele de geolocalizare pentru operațiunea și țara în cauză;
l) pentru operațiuni mobile sau operațiuni care acoperă mai multe locuri, localizarea beneficiarului, atunci când acesta este o persoană juridică, sau nivelul de regiune NUTS 2, atunci când beneficiarul este o persoană fizică;
m) tipul de intervenție pentru operațiune, în conformitate cu articolul 73 alineatul (2) litera (g) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Datele menționate la litera (b) se șterg după doi ani de la data publicării inițiale pe site-ul de internet.

Datele menționate la lit.a) – m), astfel cum au fost furnizate de către beneficiari, se publică pe site-ul de internet al AFIR, în formate deschise și prelucrabile automat, potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care permit sortarea, căutarea, extragerea, compararea și reutilizarea datelor.

Beneficiarii FEADR au obligația de a furniza informațiile necesare pentru identificarea lor, inclusiv, dacă este cazul, pentru identificarea grupului din care fac parte, astfel cum este definit la articolul 2 punctul 11 din Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului.

Informațiile pentru identificarea grupului din care fac parte se furnizează și se publică în conformitate cu art. 44 din Regulamentul (UE) de punere în aplicare 2022/128 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2021/2116 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, controalele, garanțiile și transparența.(7) Informațiile referitoare la beneficiari vor fi făcute publice în conformitate cu articolul 98 din Regulamentul (UE) 2021/2116 și acestea pot fi prelucrate de către organisme de audit și de investigare naționale sau ale Uniunii în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii, potrivit prevederilor art. 99 și art. 101 din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Datele cu caracter personal din cererea de finanțare/ ajutor/ angajamente/ contracte/ decizii/ alte documente referitoare la finanțare din FEADR sunt colectate, prelucrate și stocate/ arhivate sau publicate de către AFIR și/sau Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la art.151 din Regulamentul (UE) 2021/2115 sau prelucrate de alți destinatari pentru îndeplinirea obligațiilor legale ale acestora, cu respectarea prevederilor:

- Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- Legii nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare (de transpunere a Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 201 din 31 iulie 2002.

4.5 DICȚIONAR

- ❖ **Active corporale** - active precum terenuri și clădiri, instalații, utilaje și echipamente;
- ❖ **Active necorporale** - active care nu au o concretizare fizică sau financiară precum brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală;
- ❖ **Achiziție simplă** – *reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte/ conform bazei de date cu prețuri de referință, publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri cum ar fi tractoare, mașini, utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui Contract de achiziție;*
- ❖ **Achiziție complexă care prevede construcții montaj** – care prevede lucrări de construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PS 2023-2027 a unor bunuri/echipamente cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj care prevăd lucrări de construcții și instalații care necesită autorizație de construcție conform prevederilor legii 50/1991 privind autorizarea în construcții, precum și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.
- ❖ **Beneficiar** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a realizat un proiect de investiții și care a încheiat un Contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;
- ❖ **Cererea de Finanțare** – reprezintă solicitarea completată electronic pe care potențialul beneficiar o înaintea pentru aprobarea Contractului de finanțare a proiectului de investiții în vederea obținerii finanțării nerambursabile;
- ❖ **Cerere de renunțare** la sprijinul acordat prin intervențiile aferente sectorului apicol din Pilonul I al PS 2023-2027;
- ❖ **Comercializarea produselor agricole**, conform definiției din R(UE) 651/2014 înseamnă deținerea sau expunerea unui produs agricol în vederea vânzării, a punerii în vânzare, a livrării sau a oricărei alte forme de introducere pe piață, cu excepția primei vânzări de către un producător primar către revânzători sau prelucrători și a oricărei alte activități de pregătire a produsului pentru această primă vânzare; o vânzare efectuată de un producător primar către

consumatorii finali este considerată comercializare în cazul în care se desfășoară în locații distincte, rezervate acestei activități;

- ❖ **Contract de Finanțare** - (documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR, sau, după caz, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, denumită în continuare APIA, și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor intervențiilor cuprinse în PS 2023-2027);
- ❖ **Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre cofinanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară. Un alt mod de asigurare a cofinanțării private este prin credit bancar, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit ;
- ❖ **Cofinanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.
- ❖ **Condiționarea** - cuprinde după caz, operațiuni tehnologice de sortare, calibrare, spălare-zvântare, curățare, lustruire, ceruire, lotizare, etichetare, ambalare, uscare *fără transformarea acestora în fructe prelucrate (nu include deshidratare)*, depozitarea în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosfera), spargere, decojire, separare miez de coaja, sortare miez și alte operațiuni de pregătire în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare.
- ❖ **Condiționare sector zootehnic** - depozitarea produselor agricole în condiții controlate (temperatura, umiditate, atmosferă), răcire, și alte operațiuni de pregătire a produselor agricole în vederea păstrării și/sau livrării acestora pentru consum în stare proaspătă sau pentru industrializare; în accepțiunea prezentului ghid, condiționare în acest sector se consideră a fi și activitatea de sacrificare, tranșare și obținere a carcaselor, semicarcaselor, sferturilor de carcasă și păstrarea în regim termic specific pentru asigurarea conservării produselor agricole;
- ❖ **Derulare proiect** - reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului;
- ❖ **Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul solicitantului, Cererea de finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

- ❖ **Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și pentru selectarea proiectului în vederea contractării;
- ❖ **Exploatație agricolă (fermă)** – reprezintă o unitate tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, utilizate pentru activități agricole și gestionate de un fermier; unitate de sine stătătoare atât tehnic, cât și economic, presupune utilizarea în comun a forței de muncă și a mijloacelor de producție (terenuri, mașini și echipamente agricole, clădiri etc.); gestiunea unică a exploatației agricole înseamnă că există o persoană sau un grup de persoane care are răspunderea juridică și economică a acesteia. O exploatație agricolă, în temeiul acestei definiții, poate conține mai multe coduri de exploatație ANSVSA.
- ❖ **Eroare materială** – greșeală tehnică, de redactare sau de calcul, neintenționată, care se strecoară în redactarea unui act și care nu afectează fondul dreptului.
- ❖ **Ferma de mică dimensiune** - Exploatația agricolă având dimensiunea economică între 4.000 - 11.999 € SO (valoarea producției standard) cu excepția exploatației zootehnice care menține și dezvoltă efective de animale din rase autohtone și a celor din sub-sectoarele flori, plante aromatice, plante medicinale și plante ornamentale a căror dimensiune minimă este de 2.000 euro SO și 2300 euro SO pentru fermele legumicole.
- ❖ **Fișa intervenției** – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele intervenției, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;
- ❖ **Fonduri nerambursabile** – fonduri acordate unei persoane fizice sau juridice în baza unor criterii de eligibilitate pentru realizarea unei investiții încadrate în aria de finanțare a intervenției DR 14 și care nu trebuie returnate – singurele excepții sunt nerespectarea condițiilor contractuale și nerealizarea investiției conform proiectului aprobat de AFIR;
- ❖ **Investiție nouă** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, lucrările pentru construcțiile existente nefuncționale/dezafectate.
- ❖ **Investiție principală** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge cel puțin 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului;
- ❖ **Investiție secundară** - reprezintă investiția eligibilă din proiect a cărei valoare atinge (singulară sau compusă din mai multe componente secundare) mai puțin de 50% din valoarea eligibilă totală a proiectului;
- ❖ **Implementare proiect** – reprezintă totalitatea activităților derulate de beneficiarul FEADR de la semnarea Contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.
- ❖ **Modernizarea** (din punct de vedere al lucrărilor de construcții montaj) – cuprinde lucrările de construcții și Instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente unităților în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale, inclusiv utilizarea/reutilarea cu mașini, utilaje și echipamente necesare unei exploatații agricole pentru producția agricolă primară și, după caz, pentru procesare la nivel de fermă/unitate de producție.

- ❖ **Modernizarea exploatației agricole reprezintă investițiile de orice tip (noi sau modernizări/extinderi) inclusiv proiectele care vizează extinderea unor obiective investiționale aflate deja în implementare prin proiecte cu finanțare FEADR),** în unitatea/unitățile de producție existente care împreună alcătuiesc exploatația, extinderea activității agricole desfășurate anterior depunerii proiectului cu un alt cod CAEN de agricultură (adică extinderea profilului agricol), extinderea exploatației agricole prin înființarea de noi unități de producție în cadrul aceluiași/acelorași cod/uri CAEN.
- ❖ **Potențial beneficiar** – persoană juridică/persoană fizică autorizată (PFA/II, IF) etc. care este eligibilă (care îndeplinește toate condițiile impuse prin PS) pentru accesarea fondurilor europene, dar care nu a încheiat încă un Contract de Finanțare cu AFIR;
- ❖ **Politica Agricolă Comună (PAC)** – este o politică comună pentru toate țările din UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului UE, reprezentând un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi care vizează să îi sprijine pe fermieri și să îmbunătățească productivitatea agricolă, pentru o aprovizionare stabilă cu alimente la prețuri accesibile, să îi proiecteze pe agricultorii din Uniunea Europeană, astfel încât aceștia să-și poată asigura un trai decent, să contribuie la combaterea schimbărilor climatice și la gestionarea durabilă a resurselor naturale, să conserve zonele rurale și peisajele de pe întreg teritoriul său, să mențină vitalitatea economiei rurale prin promovarea locurilor de muncă din sectorul agricol, din cel agroalimentar și din sectoarele asociate.
- ❖ **Procesarea (prelucrarea) produselor agricole,** conform definiției din R(UE) 651/2014 "înseamnă orice operațiune efectuată asupra unui produs agricol care are drept rezultat un produs care este tot un produs agricol, cu excepția activităților desfășurate în exploatațiile agricole, necesare în vederea pregătirii unui produs de origine animală sau vegetală pentru prima vânzare. În situația distinctă a prelucrării cărnii, procesarea se consideră a fi o activitate ulterioară tranșării și obținerii carcaselor, semicarcaselor, sferturilor de carcasă.
- ❖ **Producția agricolă primară** – conform R (UE) 702/2014 înseamnă producția de produse ale solului și ale creșterii animalelor, enumerate în anexa I la tratat, fără a se efectua nicio altă operațiune de modificare a naturii produselor respective. Pot fi asimilate producției agricole primare operațiuni/cheltuieli precum utilaje, plase antigrindină și antiploaie, drumuri de exploatare în cadrul unității de producție, împrejmuire culturi și plantații perene, echipamente de irigații la nivelul exploatației agricole, producerea de energie regenerabilă la nivelul unității de producție pentru consum propriu, depozitare produse agricole primare, condiționare (cu excepția deshidratării care este considerată procesare), centrifugare și alte asemenea operațiuni care nu modifică natura produselor agricole.
- ❖ **Proiectele complexe** – includ lucrări de construcții montaj, achiziții simple, achiziții complexe iar valoarea achizițiilor simple de utilaje și echipamente agricole nu depășește jumătate din valoarea eligibilă a proiectului
- ❖ **Proiect neconform** – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/submăsuri/componentă (alocare distinctă)
- ❖ **Reprezentantul legal** – este persoana desemnată care are în baza legii/statului/actelor constitutive dreptul și îndatorirea să reprezinte solicitantul/beneficiarul în relațiile cu terții, inclusiv în relația contractuală cu AFIR, conform legislației în vigoare;

- ❖ **Solicitant** – persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;
- ❖ **Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de cofinanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;
- ❖ **Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și, ca atare, nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;
- ❖ **Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;
- ❖ **Zona montană** este definită conform Anexei 6 la Ghidul solicitantului „Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și ajustarea zonelor” și se regăsește în localitățile marcate cu abrevierea ANC ZM. Încadrarea Cererii de finanțare în zona montană se va face dacă amplasarea investiției se face în aceste localități, pentru proiectele cu C+M și pentru proiectele care conțin doar achiziții simple, peste 50% din terenurile agricole ale exploatației agricole se află în una din localitățile în dreptul cărora există mențiunea ANC ZM.

ABREVIERI

- ❖ **AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;
- ❖ **APIA** – Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale – derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;
- ❖ **CRFIR** – Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 centre regionale);
- ❖ **OJFIR** – Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii județene);
- ❖ **FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de Finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.
- ❖ **MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- ❖ **PS 2023-2027** – Planul Strategic este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;
- ❖ **ANSVSA** – Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSVSA** – Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor;
- ❖ **DSP** – Direcția de Sănătate Publică;
- ❖ **RICA** – Rețeaua de Informații Contabile Agricole;

- ❖ „/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri **pe** oră);

4.6 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de Finanțare a Intervențiilor din cadrul PS PAC 2023-2027, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru Finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 17:00, iar vineri între orele 08:30-14:30, pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PS 2023-2027, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PS 2023-2027.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului. Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PS 2023-2027, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita Finanțarea proiectului dumneavoastră.

Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1

reclamatii@afir.ro

www.afir.ro

www.facebook.com/afir.ro

twitter: @AFIR_Romania

031 – 860.27.47

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea **Întrebări frecvente** de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.ro – Comunicare – Întrebări frecvente) sau să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR. Menționăm faptul că în secțiunea **Întrebări frecvente** sunt

publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

* * *